

Mødedokument

A8-0195/2017

11.5.2017

BETÆNKNING

om en europæisk dagsorden for den kollaborative økonomi
(2016/0000(INI))

Udvalget om det Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse

Ordfører: Nicola Danti

Ordførere for udtalelser (*):

Joachim Schuster, Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender
Dario Tamburrano, Udvalget om Industri, Forskning og Energi

(*) Procedure med associerede udvalg – forretningsordenens artikel 54

INDHOLD

	Side
FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING	3
BEGRUNDELSE	16
BILAG: LISTE OVER ENHEDER OG PERSONER, SOM ORDFØREREN HAR MODTAGET INPUT FRA	21
UDTALELSE FRA UDVALGET OM BESKÆFTIGELSE OG SOCIALE ANLIGGENDER	23
UDTALELSE FRA UDVALGET OM INDUSTRI, FORSKNING OG ENERGI.....	34
UDTALELSE FRA TRANSPORT- OG TURISMEUDVALGET	41
OPLYSNINGER OM VEDTAGELSE I KORRESPONDERENDE UDVALG	49
ENDELIG AFSTEMNING VED NAVNEOPRÅB I KORRESPONDERENDE UDVALG.	50

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING

om en europæisk dagsorden for den kollaborative økonomi (2016/0000(INI))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til sin beslutning af 19. januar 2016 med titlen "På vej mod en akt for det digitale indre marked"¹,
- der henviser til sin beslutning af 26. maj 2016 om strategien for det indre marked²,
- der henviser til sin beslutning af 24. november 2016 om nye muligheder for små transportvirksomheder, herunder samarbejdsbaserede forretningsmodeller³,
- der henviser til mødet i Rådets arbejdsgruppe på højt plan om konkurrence og vækst den 12. september 2016 og til formandskabets orienterende debat om emnet⁴,
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 2. juni 2016 om en europæisk dagsorden for den kollaborative økonomi (COM(2016)0356),
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 25. maj 2016 om "onlineplatforme og det digitale indre marked – Muligheder og udfordringer for Europa" (COM(2016)0288),
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 28. oktober 2015 om opgradering af det indre marked: flere muligheder for borgerne og virksomhederne (COM(2015)0550),
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 6. maj 2015 om en strategi for et digitalt indre marked i EU (COM(2015)0192),
- der henviser til mødet i Konkurrenceevnerådet den 29. september 2016 og resultaterne heraf,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF af 12. december 2006 om tjenesteydelser i det indre marked (servicedirektivet)⁵,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/31/EF af 8. juni 2000 om visse retlige aspekter af informationssamfundstjenester, navnlig elektronisk handel, i det indre marked ("Direktivet om elektronisk handel")⁶,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/29/EF af 11. maj 2005 om virksomheders urimelige handelspraksis over for forbrugerne på det indre marked og om ændring af Rådets direktiv 84/450/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF, 98/27/EF og 2002/65/EF og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF)

¹ Vedtagne tekster, P8_TA(2016)0009.

² Vedtagne tekster, P8_TA(2016)0237.

³ Vedtagne tekster, P8_TA(2016)0455.

⁴ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11834-2016-INIT/en/pdf>

⁵ EUT L 376 af 27.12.2006, s. 36.

⁶ EUT L 178 af 17.7.2000, s. 1.

- nr. 2006/2004 (direktivet om urimelig handelspraksis)¹,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/136/EF af 25. november 2009 om ændring af direktiv 2002/22/EF om forsyningspligt og brugerrettigheder i forbindelse med elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, direktiv 2002/58/EF om behandling af personoplysninger og beskyttelse af privatlivets fred i den elektroniske kommunikationssektor og forordning (EF) nr. 2006/2004 om samarbejde mellem nationale myndigheder med ansvar for håndhævelse af lovgivning om forbrugerbeskyttelse ("direktivet om forbrugerrettigheder")²,
 - der henviser til Kommissionens arbejdsdokument af 25. maj 2016 om vejledning for gennemførelsen af direktivet om urimelig handelspraksis (SWD(2016)0163),
 - der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse)³,
 - der henviser til udtalelsen fra Regionsudvalget af 7. december 2016 om den kollaborative økonomi og onlineplatforme: en fælles vision for byer og regioner⁴,
 - der henviser til Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse af 15. december 2016 om den kollaborative økonomi⁵,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 52,
 - der henviser til betænkning fra Udvalget om det Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse og udtalelser fra Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender, Udvalget om Industri, Forskning og Energi samt Udvalget om Transport og Turisme (A8-0195/2017),
- A. der henviser til, at den kollaborative økonomi har oplevet en hurtig vækst i de seneste år hvad angår brugere, transaktioner og indtægter og skaber nye måder at levere produkter og tjenesteydelser på og udfordrer eksisterende økonomiske modeller på mange områder;
- B. der henviser til, at den kollaborative økonomi medfører sociale goder for EU-borgerne;
- C. der henviser til, at små og mellemstore virksomheder (SMV'er) udgør hoveddrivkraften i europæisk økonomi, og at de ifølge tal fra 2014 tegnede sig for 99,8 % af alle virksomheder i den ikke-finansielle sektor og beskæftigede to ud af tre personer;
- D. der henviser til, at kun 1,7 % af virksomhederne i EU gør fuldt brug af avancerede digitale teknologier, mens 41 % slet ikke anvender disse; der henviser til, at digitalisering af alle sektorer er afgørende for at bevare og forbedre EU's konkurrenceevne;

¹ EUT L 149 af 11.6.2005, s. 22.

² EUT L 337 af 18.12.2009, s. 11.

³ EUT L 119 af 4.5.2016, s. 1.

⁴ ECON-VI/016

⁵ INT/793 EESC-2016-3545-00-00-AC-TRA.

- E. der henviser til, at en nylig undersøgelse fra Kommissionen viser, at 17 % af de europæiske forbrugere har benyttet tjenester, der leveres af den kollaborative økonomi, og at 52 % er opmærksomme på de tjenester, der udbydes¹;
- F. der henviser til, at der ikke findes nogen officielle statistikker over omfanget af beskæftigelse i den kollaborative økonomi;
- G. der henviser til, at den kollaborative økonomi rummer muligheder for, at unge, migranter, deltidsarbejdstagere og ældre kan få adgang til arbejdsmarkedet;
- H. der henviser til, at økonomiske modeller baseret på den kollaborative økonomi kan bidrage til at øge kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet og i økonomien ved at skabe muligheder for fleksible former for iværksætterkultur og beskæftigelse;
- I. der henviser til, at det – selv om den seneste meddelelse fra Kommissionen om den europæiske dagsorden for den kollaborative økonomi er et godt udgangspunkt for effektiv fremme og regulering af denne sektor – er nødvendigt at indarbejde kønsaspektet og sikre, at bestemmelserne i den relevante lovgivning mod forskelsbehandling afspejles i den videre analyse og i kommende henstillinger på området;
- J. der henviser til, at fremme af social retfærdighed og beskyttelse, jf. artikel 3 i traktaten om Den Europæiske Union og artikel 9 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, også er et mål for EU's indre marked;

Generelle overvejelser

1. glæder sig over meddelelsen om en europæisk dagsorden for den kollaborative økonomi og understreger, at den bør udgøre et første skridt i retning af en velafbalanceret, mere omfattende og ambitiøs EU-strategi om den kollaborative økonomi;
2. mener, at den kollaborative økonomi, hvis den udvikles på en ansvarlig måde, skaber betydelige muligheder for borgerne og forbrugerne, der får gavn af øget konkurrence, skræddersyede tjenesteydelser, flere valgmuligheder og lavere priser; understreger, at væksten i denne sektor er forbrugerdreven og gør det muligt for forbrugerne at spille en mere aktiv rolle;
3. understreger behovet for at lette virksomhedernes vækst ved at fjerne forhindringer, dobbeltarbejde og fragmentering, som hæmmer udvikling på tværs af grænserne;
4. tilskynder medlemsstaterne til at sikre juridisk klarhed og til ikke anse den kollaborative økonomi for at være en trussel mod den traditionelle økonomi; understreger vigtigheden af at regulere den kollaborative økonomi på en måde, som fremmer den i stedet for at begrænse den;
5. er enig i, at den kollaborative økonomi genererer nye og interessante iværksættermuligheder, beskæftigelse og vækst og ofte spiller en vigtig rolle med hensyn til at gøre det økonomiske system ikke blot mere effektivt, men også socialt og

¹ Flash Eurobarometer 438 (marts 2016) om "The use of collaborative platforms"

miljømæssigt bæredygtigt, hvilket muliggør en bedre fordeling af midler og aktiver, som ellers ikke udnyttes tilstrækkeligt, og således bidrager til omstillingen hen imod en cirkulær økonomi;

6. erkender samtidig, at den kollaborative økonomi kan have en markant indvirkning på veletablerede forretningsmodeller i mange strategiske sektorer, såsom transportsektoren, indkvarteringssektoren, restaurationsbranchen, servicesektoren, detailhandelen og finanssektoren; forstår de udfordringer, som er forbundet med at have forskellige retlige standarder for ensartede økonomiske aktører; mener, at den kollaborative økonomi styrker forbrugerne, skaber nye jobmuligheder og har potentiale til at fremme overholdelsen af skatteregler, men understreger ikke desto mindre betydningen af at sikre et højt niveau af forbrugerbeskyttelse, sikre arbejdstagernes rettigheder fuldt ud og sikre overholdelse af skattereglerne; anerkender, at den kollaborative økonomi påvirker både by- og landmiljøet;
7. påpeger manglen på klarhed blandt iværksættere, forbrugere og myndigheder med hensyn til anvendelsen af de nuværende regler på visse områder og dermed behovet for at fjerne lovgivningsmæssige gråzoner og er bekymret over risikoen for opsplintning af det indre marked; er bekendt med, at disse ændringer, hvis de ikke forvaltes korrekt, kan resultere i retlig usikkerhed om gældende regler og begrænsninger ved udøvelsen af individuelle rettigheder og forbrugerbeskyttelse; mener, at reguleringen skal tilpasses efter den digitale tidsalder og er dybt bekymret over de negative konsekvenser af den retlige usikkerhed og de indviklede regler om europæiske opstartsvirksomheder og nonprofitorganisationer, der indgår i den kollaborative økonomi;
8. anser udviklingen af en dynamisk, klar og, hvor det er relevant, harmoniseret retlig ramme samt etablering af lige vilkår for at være en afgørende forudsætning for en blomstrende kollaborativ økonomi EU;

Kollaborativ økonomi i EU

9. påpeger nødvendigheden af, at den kollaborative økonomi ikke blot betragtes som en række nye forretningsmodeller, der tilbyder varer og tjenesteydelser, men også som en ny form for integration mellem økonomien og samfundet, hvor de tilbudte tjenester er baseret på en bred vifte af relationer, der indlejrer økonomiske relationer i sociale relationer og skaber nye samfundsformer og nye forretningsmodeller;
10. bemærker, at den kollaborative økonomi i Europa har en række specifikke træk, som også afspejler den europæiske forretningsstruktur, der primært består af SMV'er og mikrovirksomheder; understreger behovet for at sikre et erhvervsmiljø, hvor kollaborative platforme er i stand til at opskalere og være yderst konkurrencedygtige på det globale marked;
11. bemærker, at europæiske iværksættere udviser en stærk tilbøjelighed til at skabe kollaborative platforme til sociale formål og erkender en stigende interesse for den kollaborative økonomi baseret på kooperative forretningsmodeller;
12. understreger vigtigheden af at hindre enhver form for forskelsbehandling med henblik på at sikre effektiv og lige adgang til kollaborative tjenesteydelser;

13. mener, at de tjenesteydelser, der udbydes i den kollaborative økonomi, og som der annonceres for offentligt med henblik på at opnå fortjeneste, er omfattet af anvendelsesområdet for Rådets direktiv 2004/113/EF, der gennemfører princippet om ligebehandling mellem mænd og kvinder for så vidt angår adgang til og udbud af varer og tjenesteydelser, og derfor bør være i overensstemmelse med princippet om ligebehandling af kvinder og mænd;

EU's lovgivningsmæssige rammer: peers, forbrugere, kollaborative platforme

14. anerkender, at mens visse dele af den kollaborative økonomi er omfattet af regulering, herunder på lokalt og nationalt plan, så kan andre dele falde ind under lovgivningsmæssige gråzoner, eftersom det ikke altid er klart, hvilke EU-bestemmelser der gælder, hvilket således skaber væsentlige forskelle mellem medlemsstaterne som følge af nationale, regionale og lokale bestemmelser samt retspraksis, hvorved det indre marked fragmenteres;
15. glæder sig over Kommissionen intention om at gøre noget ved den aktuelle opsplitning, men beklager, at dens meddelelse ikke bragte tilstrækkelig klarhed over anvendeligheden af eksisterende EU-lovgivning på forskellige kollaborative økonomiske modeller; understreger behovet for, at medlemsstaterne intensiverer håndhævelsen af den gældende lovgivning, og opfordrer Kommissionen til at sigte efter at etablere en håndhævelsesramme, som støtter medlemsstaterne i deres bestræbelser, navnlig for så vidt angår servicedirektivet og forbrugerlovgivningen; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at gøre fuld brug af alle de i denne sammenhæng til rådighed stående redskaber, hver gang der konstateres ukorrekt eller mangelfuld gennemførelse af direktivet;
16. understreger, at markedsadgangskravene for kollaborative platforme og tjenesteudbydere skal være nødvendige, begrundede og forholdsmæssige, jf. bestemmelserne i traktaterne og den afledte EU-ret, samt være enkle og klare; understreger, at denne vurdering bør tage højde for, om tjenesteydelserne leveres af erhvervsdrivende eller privatpersoner, idet peers underlægges lettere retskrav, samtidig med at der sikres kvalitetsstandarder, et højt forbrugerbeskyttelsesniveau og tages hensyn til sektormæssige forskelle;
17. anerkender behovet for, at både nuværende og nye operatører og tjenesteydelser med tilknytning til digitale platforme og den kollaborative økonomi udvikler sig i et erhvervsvenligt miljø med sund konkurrence og gennemsigtighed med hensyn til lovgivningsændringer; er enig i, at medlemsstaterne bør tage hensyn til de særlige egenskaber ved den kollaborative økonomis forretningsmodeller, når det vurderes, om kravene med hensyn til markedsadgang opfylder betingelserne i servicedirektivet;
18. opfordrer indtrængende Kommissionen til at samarbejde med medlemsstaterne med hensyn til at tilvejebringe yderligere retningslinjer med henblik på at fastsætte effektive kriterier til sondring mellem peers og erhvervsdrivende, hvilket er afgørende for en retfærdig udvikling af den kollaborative økonomi; påpeger, at disse retningslinjer bør skabe klarhed og retssikkerhed og bl.a. tage hensyn til de forskellige lovgivninger i medlemsstaterne og deres økonomiske realiteter, såsom indkomstniveau, de forskellige sektors karakteristika, situationen for mikrovirksomheder og små virksomheder samt til det erhvervmæssige formål med aktiviteten; er af den opfattelse, at en række generelle principper og kriterier på EU-plan og en række andre tærskler på nationalt

plan kunne være vejen frem, og opfordrer Kommissionen til at foretage en undersøgelse i denne henseende;

19. henleder opmærksomheden på, at etableringen af grænseværdier – som på den ene side kan skabe en rimelig grænse mellem peers og virksomheder – samtidig kan skabe ulighed mellem dels mikrovirksomheder og små virksomheder og dels peers på den anden side; mener at lige vilkår mellem sammenlignelige kategorier af tjenesteudbydere kraftigt bør anbefales; opfordrer til, at unødvendigt bureaukrati og uberettigede markedsadgangskrav for alle erhvervsdrivende fjernes, navnlig for mikrovirksomheder og små virksomheder, eftersom dette også hæmmer innovationen;
20. glæder sig over Kommissionens initiativ til at sikre, at forbrugerlovgivningen er tilstrækkelig og hindrer, at den kollaborative økonomi misbruges til at omgå lovgivningen; mener, at forbrugerne bør nyde en høj og effektiv grad af beskyttelse, uanset om ydelserne leveres af erhvervsdrivende eller peers, og fremhæver navnlig vigtigheden af at beskytte forbrugerne i peer-to-peer-transaktioner, men erkender samtidig, at visse former for beskyttelse kan tilvejebringes gennem selvregulering;
21. opfordrer til, at det sikres, at lejlighedsvisse tjenesteudbydere til fulde anvender og bliver ved med at overholde reglerne om forbrugerbeskyttelse på samme eller lignende vis som professionelle tjenesteudbydere;
22. bemærker, at forbrugere bør have adgang til oplysninger om, hvorvidt anmeldelser fra andre brugere af en tjeneste kan være præget af tjenesteyderen, f.eks. i form af betalt reklame;
23. påpeger behovet for større klarhed vedrørende garantier for forbrugere i tilfælde af tvister og opfordrer de kollaborative platforme til at sikre, at der findes effektive systemer for klageprocedurer og for bilæggelse af tvister, således at måden, hvorpå forbrugerne kan udøve deres rettigheder, lettes;
24. understreger, at den kollaborative økonomis forretningsmodeller i vid udstrækning er baseret på omdømme, og fremhæver, at gennemsigtighed er af afgørende betydning i denne henseende; mener, at den kollaborative økonomis forretningsmodeller i mange tilfælde styrker forbrugerne og giver dem mulighed for at spille en aktiv rolle, der understøttes af teknologi; understreger, at der stadig er behov for regler til beskyttelse af forbrugerne i den kollaborative økonomi, navnlig når der findes aktører, som vedvarende dominerer markedet, asymmetrisk information eller en mangel på valgmuligheder eller konkurrence; understreger, hvor vigtigt det er at garantere, at forbrugerne modtager tilstrækkelige oplysninger om de gældende retlige regler om hver enkelt transaktion og de deraf følgende rettigheder og retlige forpligtelser;
25. opfordrer Kommissionen til hurtigst muligt at præcisere de kollaborative platformes erstatningsansvarsordninger med henblik på at øge deres ansvarlige adfærd og gennemsigtigheden, skabe øget retssikkerhed og dermed forbedre forbrugernes tillid; anerkender, at der især mangler klarhed om, hvorvidt en platform leverer en underliggende tjeneste eller blot tilbyder en informationssamfundstjeneste i henhold til direktivet om elektronisk handel; opfordrer derfor Kommissionen til at udstikke yderligere retningslinjer for disse aspekter og til at overveje, om der er behov for yderligere tiltag for at gøre de lovgivningsmæssige rammer mere effektive; tilskynder

samtidig de kollaborative platforme til at træffe frivillige foranstaltninger i denne henseende;

26. opfordrer Kommissionen til yderligere at gennemgå EU-lovgivningen for at begrænse usikkerhed og sikre øget retssikkerhed vedrørende de regler, der finder anvendelse på kollaborative forretningsmodeller, samt til at vurdere, hvorvidt det er hensigtsmæssigt med nye eller ændrede regler, navnlig for så vidt angår aktive formidlere, oplysnings- og gennemsigtighedskrav, manglende efterlevelse og ansvar;
27. mener, at enhver ny lovgivningsmæssig ramme bør fremme platformes selvstyringskapaciteter og peer review-mekanismer, da begge har vist sig at fungere effektivt og tage hensyn til forbrugernes tilfredshed med kollaborative tjenesteydelser; er overbevist om, at kollaborative platforme selv kan indtage en aktiv rolle i forbindelse med udviklingen af et sådant nyt lovgivningsmæssigt miljø ved at korrigere asymmetrisk information, navnlig ved hjælp af digitale omdømmemekanismer, med henblik på opbygning af brugernes tillid; bemærker samtidig, at den kollaborative platforms selvstyringskapacitet ikke erstatter behovet for den eksisterende lovgivning som f.eks. service- og e-handelsdirektivet, EU's forbrugerlovgivning og eventuelt andre bestemmelser;
28. mener derfor, at de digitalt baserede tillidsopbyggende mekanismer er et væsentligt element i den kollaborative økonomi; glæder sig over alle de bestræbelser og initiativer, som kollaborative platforme har indført med henblik på at undgå forvridninger, og de initiativer, som har til formål at fremme tillid og gennemsigtighed i forbindelse med brugerrater eller bedømmelsesmekanismer, fastsættelse af pålidelige kriterier for omdømmevurdering, indførelse af garantier og forsikringsordninger, id-kontrol af peers og prosumenter samt udvikling af mere sikre og gennemsikrelige betalingssystemer; mener, at disse nye teknologiske udviklinger, såsom tovejsvurderingsmekanismer, uafhængige kontroller af anmeldelser og frivillig indførelse af certificeringsordninger, er gode eksempler på, hvordan misbrug, manipulation, svig og falsk feedback kan undgås; opfordrer de kollaborative platforme til at tage ved lære af bedste praksis og til at højne bevidstheden om de retlige forpligtelser, som deres brugere har;
29. påpeger, at det er af helt afgørende betydning at præcisere de metoder, som automatiske beslutningssystemer baseret på algoritmer hviler på, med henblik på at garantere retfærdige og transparente algoritmer; anmoder Kommissionen om også at undersøge dette spørgsmål ud fra en EU-konkurrenceretlig synsvinkel; opfordrer Kommissionen til at indgå i dialog med medlemsstaterne, den private sektor og relevante reguleringsmyndigheder med hensyn til at fastsætte effektive kriterier for udvikling af ansvarsprincipper for algoritmer med henblik på informationsbaserede kollaborative platforme;
30. fremhæver behovet for at vurdere indvirkningen af data på forskellige segmenter af samfundet med henblik på at undgå forskelsbehandling og for at verificere big datas potentielle skadevirkninger for privatlivets fred; minder om, at EU allerede har udviklet en omfattende ramme for databeskyttelse i den generelle forordning om databeskyttelse, og opfordrer derfor til, at den kollaborative økonomis platforme ikke tilsidesætter spørgsmålet om beskyttelse af dataoplysninger, men sørger for at tilvejebringe gennemsigtige oplysninger til tjenesteudbydere og brugere om de personoplysninger,

der indsamles, og måden, hvorpå disse oplysninger behandles;

31. anerkender, at mange bestemmelser fra EU-retten allerede finder anvendelse på den kollaborative økonomi; opfordrer Kommissionen til at vurdere behovet for at udvikle en yderligere lovgivningsmæssig EU-ramme med henblik på at forhindre en yderligere opsplitning af det indre marked i overensstemmelse med Unionens principper om bedre regulering og medlemsstaternes erfaringer; er af den opfattelse, at denne ramme bør harmoniseres, hvor det er relevant, og at den bør være fleksibel, teknologisk neutral og fremtidssikret samt bestå af en kombination af generelle principper og specifikke regler i tillæg til enhver sektorspecifik lovgivning, der måtte være nødvendig;
32. understreger betydningen af en konsekvent lovgivning for at garantere et velfungerende indre marked for alle og opfordrer Kommissionen til at beskytte gældende regler og lovgivning om arbejdstagernes og forbrugernes rettigheder, før der vedtages ny lovgivning, som kan opsplitte det indre marked;

Konkurrence og overholdelse af skatteregler

33. glæder sig over, at væksten i den kollaborative økonomi har skærpet konkurrencen og udfordret de eksisterende operatører, så der i højere grad fokuseres på forbrugernes reelle behov; tilskynder Kommissionen til at fremme ensartede konkurrencevilkår for så vidt angår sammenlignelige tjenester mellem kollaborative platforme og mellem dem og traditionelle virksomheder; understreger betydningen af at identificere og bekæmpe hindringer for fremkomsten og opskaleringen af kollaborative virksomheder, især nystartede virksomheder; understreger i denne forbindelse behovet for en fri datastrøm, dataportabilitet og interoperabilitet, der gør det lettere at skifte mellem platforme og hindre fastlåsning, som alle er nøglefaktorer for åben og loyal konkurrence og for at styrke brugerne af kollaborative platforme, samtidig med at der tages højde for alle markedsaktørers legitime interesser og beskytter brugerinformation og personoplysninger;
34. glæder sig over den øgede sporbarhed i forbindelse med de økonomiske transaktioner, som onlineplatforme muliggør, med henblik på at sikre overholdelse og håndhævelse af skattereglerne, men er bekymret over de vanskeligheder, som hidtil er dukket op i visse sektorer; understreger, at den kollaborative økonomi aldrig bør anvendes som et middel til at undgå skatteforpligtelser; understreger endvidere det akutte behov for samarbejde mellem de kompetente myndigheder og de kollaborative platforme om håndhævelse af skatteregler og skatteinddrivelse; anerkender, at disse spørgsmål er blevet behandlet i visse medlemsstater, og noterer sig et vellykket offentligt-privat samarbejde på dette område; opfordrer Kommissionen til at fremme udveksling af bedste praksis blandt medlemsstaterne og til at inddrage kompetente myndigheder og interessenter med henblik på at udvikle effektive og innovative løsninger, der sikrer bedre overholdelse og håndhævelse af skattereglerne, samt for også at fjerne risikoen for grænseoverskridende skattesvig; opfordrer kollaborative platforme til at spille en aktiv rolle i denne forbindelse; tilskynder medlemsstaterne til at præcisere og samarbejde omkring de oplysninger, som de forskellige økonomiske aktører, der er involveret i den kollaborative økonomi, skal indgive til skattemyndighederne inden for rammerne af den i de nationale lovgivninger fastsatte skatteoplysningspligt;
35. er enig i, at virksomheder, som leverer sammenlignelige tjenesteydelser i henholdsvis

den kollaborative økonomi og den traditionelle økonomi, bør pålægges funktionelt sammenlignelige skatteforpligtelser, og mener at der skal betales skat der, hvor overskuddet skabes, og hvor der ikke kun er tale om afgifter, samtidig med at nærhedsprincippet respekteres og i overensstemmelse med de nationale og lokale skattelovgivninger;

Indvirkning på arbejdsmarkedet og arbejdstagernes rettigheder

36. fremhæver, at den digitale revolution påvirker arbejdsmarkedet i væsentlig grad, og at fremspirende tendenser i den kollaborative økonomi er en del af en aktuell tendens i forbindelse med digitaliseringen af samfundet;
37. bemærker samtidig, at den kollaborative økonomi åbner nye muligheder og nye fleksible veje til arbejdsmarkedet for alle brugere, især for selvstændige, arbejdsløse og for personer, som aktuelt befinder sig langt uden for arbejdsmarkedet eller på anden måde ikke er i stand til at deltage heri, og dermed kan fungere som et indgangssted til arbejdsmarkedet, navnlig for unge og marginaliserede grupper; påpeger imidlertid, at denne udvikling i visse tilfælde også kan føre til usikre situationer; understreger behovet for fleksibilitet på arbejdsmarkedet på den ene side og økonomisk og social sikkerhed for arbejdstagerne på den anden side i overensstemmelse med sædvaner og traditioner i medlemsstaterne;
38. understreger, at det er af altafgørende betydning, at arbejdstagernes rettigheder inden for kollaborative tjenesteydelser – først og fremmest arbejdstagernes ret til at organisere sig, forhandlingsretten og retten til kollektive skridt – beskyttes i overensstemmelse med national lovgivning og praksis; minder om, at alle arbejdstagere i den kollaborative økonomi enten er arbejdstagere eller selvstændige, afhængigt af hvilke forhold der har forrang, og bør klassificeres som sådan; opfordrer medlemsstaterne og Kommissionen til inden for deres respektive kompetenceområder at sikre rimelige arbejdsvilkår og en passende retlig og social beskyttelse for alle arbejdstagere i den kollaborative økonomi, uanset deres status;
39. understreger betydningen af at sikre de grundlæggende rettigheder for og passende social beskyttelse af det stigende antal selvstændige arbejdstagere, som er centrale aktører i den kollaborative økonomi, herunder forhandlingsretten og retten til kollektive skridt, også med hensyn til aflønning;
40. tilskynder medlemsstaterne til at anerkende, at den kollaborative økonomi også vil indebære forstyrrelser, og opfordrer dem derfor til at forberede absorptionsforanstaltninger for visse sektorer samt til at støtte uddannelse og omskoling;
41. understreger vigtigheden af at sikre, at arbejdstagerne på de kollaborative platforme også er i stand til at drage fordel af portabiliteten af ratings og bedømmelser, som udgør arbejdstagernes værdi på det digitale marked, samt betydningen af, at disse vurderinger og anmeldelser kan overføres og akkumuleres på tværs af forskellige platforme under hensyntagen til gældende bestemmelser om databeskyttelse og beskyttelse af privatlivets fred for alle involverede parter; bemærker risikoen for urimelige og vilkårlige praksisser i forbindelse med onlinevurderinger, som kan påvirke arbejdsvilkårene, rettighederne og muligheden for at finde beskæftigelse for

arbejdstage på de kollaborative platforme; mener, at rating- og bedømmelsesmekanismer bør udvikles på en gennemsigtig måde, og at arbejdstagerne bør informeres og høres på passende niveauer og i overensstemmelse med medlemsstaternes lovgivninger og praksisser om de generelle kriterier, der anvendes til at udvikle sådanne mekanismer;

42. understreger vigtigheden af opdaterede kompetencer på arbejdsmarkedet, som er i konstant forandring, og af at sikre, at alle arbejdstagere har tilstrækkelige kvalifikationer, som efterspørges i det digitale samfund og den digitale økonomi; tilskynder Kommissionen, medlemsstaterne og virksomhederne i den kollaborative økonomi til at sikre adgang til livslang uddannelse og udvikling af digitale færdigheder; mener, at offentlige og private investeringer og finansieringsmuligheder for livslang læring og erhvervsuddannelse er nødvendige, især for mikrovirksomheder og små virksomheder;
43. understreger vigtigheden af telearbejde og smartworking inden for rammerne af den kollaborative økonomi og henviser i den forbindelse til behovet for at ligestille disse arbejdsformer med de traditionelle arbejdsformer;
44. opfordrer Kommissionen til at undersøge, i hvilken udstrækning direktivet om vikarbejde (2008/104/EF) finder anvendelse på bestemte onlineplatforme; mener, at mange formidlende onlineplatforme i deres opbygning minder om vikarbureauer (trepartskontraktforhold mellem vikar/platformarbejder, vikarbureau/onlineplatform og brugervirksomhed/kunde);
45. opfordrer medlemsstaternes offentlige arbejdsformidlinger og Eures-netværket til at kommunikere bedre om de muligheder, der ligger i den kollaborative økonomi;
46. opfordrer Kommissionen, medlemsstaterne og arbejdsmarkedets parter til at give platformsarbejdere tilstrækkelige oplysninger om arbejds- og ansættelsesvilkår og arbejdstagerrettigheder og om deres arbejdsrelationer med både platforme og brugere; er af den opfattelse, at platforme bør spille en proaktiv rolle med hensyn til at give brugere og arbejdstagere oplysninger om den lovgivning, der finder anvendelse, med henblik på at opfylde lovgivningsmæssige krav;
47. henleder opmærksomheden på manglen på data om forandringer på arbejdsmarkedet, der skyldes den kollaborative økonomi; opfordrer medlemsstaterne og Kommissionen til i samarbejde med arbejdsmarkedets parter at indsamle mere pålidelige og omfattende data om jobs i denne henseende og tilskynder medlemsstaterne til at udpege en allerede eksisterende national kompetent enhed, som skal have ansvaret for at overvåge og vurdere nye tendenser på den kollaborative økonomis arbejdsmarked; understreger, at det er vigtigt at udveksle bedste praksis mellem medlemsstaterne i denne sammenhæng; understreger betydningen af at overvåge arbejdsmarkedet og arbejdsvilkårene i den kollaborative økonomi med henblik på at bekæmpe ulovlige praksisser;

Den kollaborative økonomis lokale dimension

48. bemærker, at et stigende antal lokale myndigheder og regeringer allerede er i gang med at regulere og udvikle den kollaborative økonomi, og at de i denne henseende fokuserer på kollaborative praksisser både som genstand for deres politikker og som et

organisationsprincip for nye former for kollaborativ styring og deltagelsesbaseret demokrati;

49. bemærker, at der er et bredt manøvrerum for nationale, regionale og lokale myndigheder til at vedtage kontekstspecifikke foranstaltninger med henblik på at forfølge klart identificerede målsætninger af almen interesse med forholdsmæssige foranstaltninger, der er i fuld overensstemmelse med EU-lovgivningen; opfordrer derfor Kommissionen til at bistå medlemsstaterne i deres politikudformning og i vedtagelsen af regler, der er i overensstemmelse med EU-lovgivningen;
50. bemærker, at de første initiativtagere har været byer, hvor bymæssige betingelser, såsom befolkningstæthed og fysisk nærhed, begunstiger vedtagelsen af kollaborative praksisser, flytter fokus fra intelligente byer til "delebyer" og letter overgangen til mere borgervenlige infrastrukturer; er endvidere overbevist om, at den kollaborative økonomi kan skabe betydelige muligheder for de interne yderområder, landdistrikterne og for ugunstigt stillede områder, ligesom den kan formidle nye inklusive former for udvikling, der kan have en positiv socioøkonomisk indvirkning og hjælpe marginaliserede samfund med indirekte fordele for turistsektoren;

Fremme af den kollaborative økonomi

51. påpeger betydningen af tilstrækkelige kompetencer, færdigheder og erhvervsuddannelse for at sætte så mange mennesker som muligt i stand til at spille en aktiv rolle i den kollaborative økonomi og frigøre dens potentiale;
52. understreger, at IKT giver mulighed for, at innovative ideer inden for den kollaborative økonomi kan udvikle sig hurtigt og effektivt, samtidig med at IKT forbinder og styrker deltagernes indflydelse, uanset om der er tale om brugere eller tjenesteydere, og letter deres adgang til markedet og deres engagement heri samt gør landdistrikterne mere tilgængelige;
53. opfordrer Kommissionen til at spille en proaktiv rolle for at tilskynde til offentlig-privat samarbejde, navnlig med hensyn til udbredelse af e-id for at øge forbrugernes og tjenesteudbydernes tillid til onlinetransaktioner, idet der bygges videre på EU-rammerne for gensidig anerkendelse af e-id, og til at fjerne andre barrierer for vækst i den kollaborative økonomi, såsom hindringer for etablering af grænseoverskridende forsikringsordninger;
54. påpeger, hvordan indførelsen af 5G grundlæggende vil forandre logikken i vores økonomier og gøre tjenesteydelserne mere forskelligartede og tilgængelige; understreger i denne forbindelse betydningen af at skabe et konkurrencedygtigt marked for innovative virksomheder, hvis succes i sidste ende vil definere styrken i vores økonomier;
55. påpeger, at den kollaborative økonomi får en stadig større betydning i energisektoren, hvilket giver forbrugere, producenter, enkeltpersoner og lokalsamfund mulighed for at engagere sig effektivt i flere decentrale faser af cyklussen for vedvarende energi, herunder egenproduktion og egetforbrug, lagring og distribution i overensstemmelse med EU's klima- og energimål;

56. påpeger, at den kollaborative økonomi særlig trives i samfund, hvor modeller baseret på viden- og uddannelsesdeling er stærke, og dermed virker som en katalysator for og konsolidering af en kultur med åben innovation; understreger vigtigheden af sammenhængende politikker og udbredelsen af bredbånd og ultrabredbånd som en forudsætning for at udvikle den kollaborative økonomis fulde potentiale og udnytte de fordele, som den kollaborative model rummer; minder derfor om, at det er nødvendigt at sikre tilstrækkelig adgang til disse netværk for alle borgere i EU, navnlig i tyndt befolkede, fjerntliggende eller landlige områder, hvor der endnu ikke er adgang til tilstrækkelig konnektivitet;
57. understreger, at den kollaborative økonomi har brug for støtte til sin hurtigt voksende udvikling og udvidelse og er nødt til at forblive åben over for forskning, innovation og nye teknologier med henblik på at tiltrække investeringer; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at sikre, at EU's lovgivning og politikker er fremtidssikrede, navnlig med hensyn til at åbne ikkeeksklusive og eksperimenterende rum og fremme digital konnektivitet og digitale færdigheder, støtte europæiske iværksættere og nystartede virksomheder samt med hensyn til at fremme industri 4.0, innovationscentre, virksomhedsklynger og virksomhedsvæksthuse, samtidig med at der udvikles sameksistenssynergier med traditionelle forretningsmodeller;
58. fremhæver transportsektorens komplekse natur i og uden for den kollaborative økonomi; bemærker, at denne sektor er underkastet en streng regulering; bemærker den kollaborative økonomis økonomiske modellers potentiale for væsentligt at forbedre transportsystemets effektivitet og den bæredygtige udvikling heraf (herunder ved hjælp af problemfri multimodal billettering og multimodale rejser i en samlet rejse for transportbrugerne med apps til brug i den kollaborative økonomi), sikkerhed og sikring samt for at gøre fjerntliggende områder mere tilgængelige og mindske uønskede eksterne virkninger af trafikpropper;
59. opfordrer de relevante myndigheder til at fremme den udbytterige sameksistens mellem kollaborative transporttjenester og det konventionelle transportsystem; anmoder Kommissionen om at integrere den kollaborative økonomi i sit arbejde med nye teknologier i transportsektoren (tilkoblede køretøjer, selvkørende biler og integreret digital billettering, intelligente transportsystemer) på grund af dens stærke vekselvirkninger og naturlige synergier;
60. understreger behovet for at sikre retssikkerheden for platforme og deres brugere med henblik på at sikre udviklingen af den kollaborative økonomi i transportsektoren i EU; bemærker, at det i mobilitetssektoren er vigtigt at skelne klart mellem på den ene side i) delebilsordninger og deling af omkostninger i forbindelse med en tur, som føreren havde planlagt til egne formål, og på den anden side ii) regulerede personbefordringstjenester;
61. minder om, at peer-to-peer-indkvartering ifølge Kommissionens skøn er den største sektor i den kollaborative økonomi målt på grundlag af den handel, som den giver anledning til, mens peer-to-peer-transport er den største målt på platformens indtægter;
62. understreger, at boligdeling i turismesektoren er en god måde at anvende ressourcer og underudnyttede lokaler på, navnlig i områder der ikke normalt drager fordel af turisme;

63. fordømmer i denne henseende, at en række offentlige myndigheder har indført regler, som søger at begrænse udbuddet af overnatningssteder via den kollaborative økonomi;
64. henleder opmærksomheden på de vanskeligheder, som europæiske kollaborative platforme oplever med at få adgang til risikokapital og i forbindelse med deres opskaleringsstrategier, hvilket forstærkes af det ringe omfang og opsplittningen af de indenlandske markeder og af en kritisk mangel på grænseoverskridende investeringer; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at gøre fuld brug af de eksisterende finansielle instrumenter til at investere i kollaborative virksomheder og til at fremme initiativer til at lette adgangen til finansiering, navnlig for nystartede virksomheder, små og mellemstore virksomheder samt industrivirksomheder;
65. understreger, at kollaborative finansieringssystemer, såsom crowdfunding, er et vigtigt supplement til de traditionelle finansieringskanaler som en del af et effektivt finansieringsøkosystem;
66. bemærker, at de tjenesteydelser, som SMV'er leverer i den kollaborative økonomi, ikke altid er tilstrækkeligt skræddersyede til handicappedes og ældres behov; efterlyser værktøjer og programmer, der skal hjælpe disse aktører med at tage hensyn til handicappedes behov;
67. opfordrer Kommissionen til at lette adgangen til tilstrækkelig finansiering for EU-iværksættere, som opererer i den kollaborative økonomi, også inden for rammerne af EU's program for forskning og innovation – Horisont 2020;
68. bemærker den hurtige udvikling og den stigende udbredelse af nyskabende teknologier og digitale værktøjer, såsom blockchains og DLT-teknologi, også i finanssektoren; understreger, at anvendelsen af disse decentrale teknologier kan åbne mulighed for effektive peer-to-peer-transaktioner og -forbindelser i den kollaborative økonomi, som kan føre til etablering af uafhængige markeder eller netværk og i fremtiden overtage den formidlende rolle, som i dag udføres af de kollaborative platforme;
69. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen.

BEGRUNDELSE

1. Kollaborativ økonomi: generel oversigt

Begrebet "kollaborativ økonomi" omfatter en lang række aktiviteter, der stammer fra forskellige kollaborative forretningsmodeller, herunder modeller uden gevinst for øje. Forretningsmodellerne spænder fra kollaborative platforme, der giver mulighed for udveksling af varer eller tjenesteydelser over hele verden, til små kollaborative SMV'er, der leverer tjenesteydelser til lokalsamfundene.

I de seneste år har den kollaborative økonomi oplevet en hurtig vækst hvad angår brugere, transaktioner og indtægter og skaber i sidste ende nye måder at levere produkter og tjenesteydelser på inden for mange områder. I begyndelsen af 2014 var primært seks aktivitetsområder berørt (varer/detailhandel, tjenesteydelser, plads/indkvartering, transport og penge). I 2016 var antallet af områder næsten tredoblet og bredte sig til nye sektorer (f.eks. sundhed, uddannelse, logistik, kommuner, rumplanlægning, ydelser såsom energi osv.) eller skabte nye typer af aktiviteter (f.eks. producenters bevægelse inden for varesektoren).

Der anvendes en række termer til at beskrive dette hurtigt voksende fænomen, og de bruges ofte i flæng: deleøkonomi, peerøkonomi, on demand-økonomi, peerplatformmarkeder, opgaveøkonomi, kollaborativt forbrug, deltagelsesbaseret kapitalisme osv. Disse definitioner afspejler dynamikken i selve fænomenet samt omfanget og intensiteten af den aktuelle politiske og akademiske debat herom.

Indtil videre eksisterer der allerede flere *definitioner* af kollaborativ økonomi. I Oxford Dictionary defineres kollaborativ økonomi som: *et økonomisk system, hvor aktiver eller tjenesteydelser deles mellem privatpersoner, enten gratis eller for et gebyr, typisk ved hjælp af internettet*¹. Kommissionen henviser i sin meddelelse til den som "*forretningsmodeller, ved hvilke aktiviteterne muliggøres ved hjælp af kollaborative platforme, som udgør et åbent marked for lejlighedsvis brug af varer eller tjenesteydelser, der ofte tilbydes af privatpersoner*", og præciserer samtidig, at transaktioner inden for den kollaborative økonomi ofte ikke involverer et ejerskifte og kan udføres med eller uden henblik på fortjeneste.

Inden for den kollaborative økonomi og dens forretningsmodeller er der generelt blevet identificeret tre primære typer af aktører:

- i) tjenesteudbydere - privatpersoner, der tilbyder tjenesteydelser (aktiver, færdigheder, tid mod betaling eller gratis) lejlighedsvis (*peers*) eller professionelle
- ii) brugere af disse tjenesteydelser og
- iii) kollaborative platforme, der forbinder udbud og efterspørgsel i realtid og letter transaktioner

2. Kommissionens svar

I juni 2016 offentliggjorde Kommissionen en meddelelse med titlen "En europæisk dagsorden

¹ Se også: https://en.oxforddictionaries.com/definition/sharing_economy

for den kollaborative økonomi" med det formål at imødegå bekymringer over usikkerheden om rettigheder og forpligtelser for forskellige aktører, der deltager i den kollaborative økonomi, og for at give svar ud fra et EU-perspektiv. Meddelelsen søger at give en ikke-bindende vejledning om, hvordan den eksisterende EU-lovgivning finder anvendelse på kollektive forretningsmodeller. Den undersøger problemer, som berører markedsoperatører og offentlige myndigheder, og som fordeler sig inden for fem hovedområder: 1) Krav vedrørende markedsadgang 2) Ansvarsordninger 3) Brugerbeskyttelse 4) Selvstændige og arbejdstagere i den kollaborative økonomi 5) Skat.

3. Vigtigste spørgsmål i forbindelse med den kollaborative økonomi

3.1. Muligheder og fordele

Den kollaborative økonomi kan skabe betydelige muligheder for forbrugere, iværksættere og borgere samt generere nye job, vækst og indtægtskilder.

Det skønnes, at kollaborative platforme, der opererer inden for fem hovedsektorer under den kollaborative økonomi, genererede indtægter for 3,6 mia. EUR i 2015 i EU¹. Potentialet for den kollaborative økonomi er betydeligt med en årlig vækst på over 25 %², og teoretisk kan den økonomiske gevinst kombineret med en bedre udnyttelse af kapaciteten som et resultat af den kollaborative økonomi nå op på 572 mia. EUR³. Disse tal bør dog betragtes med et vist forbehold, da det på trods af den voksende økonomiske betydning fortsat er vanskeligt at måle værdien af den kollaborative økonomi. Dette skyldes også, at der ikke er vedtaget nogen metode for at måle den kollaborative økonomis mangfoldige indvirkninger på økonomien, samfundet og miljøet samt manglen på indsamlede data.

En række undersøgelser påviser en temmelig betragtelig støtte og interesse fra forbrugernes side i den kollaborative økonomi⁴. En række årsager og motiver tilskynder peers til at deltage i denne nye forretningsmodel, bl.a. finansielle fordele, kvalitet og erfaringer samt positiv social eller samfundsmæssig indvirkning. Ifølge Eurobarometer finder 42 % af forbrugerne tjenesteydelser inden for den kollaborative økonomi mere bekvemme, og 33 % sætter pris på det forhold, at de er billigere eller endda gratis⁵.

3.2. Centrale udfordringer og risici

Det er samtidig også vigtigt at bemærke den betragtelige indvirkning, som den kollaborative økonomis forretningsmodeller har på mange traditionelle virksomheder og deres veletablerede produktions- og forbrugsmodeller. I de seneste år har dette fænomens hurtige og uregulerede vækst skabt en række udfordringer og potentielle risici, som bør tages i betragtning og overvejes nærmere.

Først og fremmest har der rejst sig adskillige spørgsmål om forbrugerrettigheder og -beskyttelse på følsomme områder, der berører databeskyttelse, gennemsigtighed og pålidelighed i forbindelse med oplysninger til forbrugerne, de kollaborative platformes

¹ The Sharing Economy, PWC, casestudie, den 12. september 2013.

² *Ibid.* (PWC(2013)).

³ EPRS, The Cost of Non-Europe in the sharing economy, 2016.

⁴ Ifølge undersøgelsen fra BEUC fra juli 2015 havde 70 % af forbrugerne deltaget mindst én gang, 60-80 % af de adspurgte var meget tilfredse med deres oplevelse, og 32 % af dem deltog som "producentforbrugere".

⁵ Flash Eurobarometer 438, juni 2016, Kommissionen.

ansvarsordninger, retfærdige algoritmer og mulige former for forskelsbehandling. Der er en potentiel risiko for, at minimumsstandarderne, særlig i forbindelse med peer-to-peer transaktioner, sænkes i forhold til eksisterende standarder, der anvendes på lignende tjenesteydelser leveret af professionelle. Endvidere har den hastige udbredelse af kollaborative platforme i visse sektorer skabt en risiko for illoyal konkurrence med fremvækst af nye monopoler og fastlåsningsmekanismer. Dette har også skabt alvorlige problemer med overholdelse og håndhævelse af skattereglerne på trods af den øgede sporbarhed af økonomiske transaktioner.

Sidst, men ikke mindst, har kollaborative forretningsmodeller, der skabes inden for rammerne af den aktuelle digitale revolution, en dyb indvirkning på arbejdsmarkedet samt på forholdene på arbejdsmarkedet mellem kollaborative platforme og arbejdstagere med en konkret risiko for at undergrave rimelige arbejdsvilkår, retlige minimumsstandarder og tilstrækkelig social beskyttelse.

3.3. Lovgivningsmæssige rammer

Der opstår to centrale spørgsmål med hensyn til de lovgivningsmæssige rammer: 1.) hvilke bestemmelser under gældende fællesskabsret, der kan finde anvendelse på den kollaborative økonomi 2.) om de eksisterende EU-regler er egnet til målet om at skabe den klarhed, bemyndigelse og beskyttelse, der er nødvendig for forskellige aktører inden for den kollaborative økonomi.

Kollaborative forretningsmodeller er mere komplekse og varierede og udstyret med en forskellig grad af decentralisering, deprofessionalisering og deltagelse af nye økonomiske aktører, peers/producentforbrugere. Hidtil har en klar afgrænsning mellem professionel tjenesteudbyder/handler og forbruger endvidere været vanskelig, da forbindelserne er meget flersidede. I forbindelse med en forbruger-til-forbruger-transaktion (P2P) eller i en forbruger-til-virksomhed-transaktion optræder forbrugeren som tjenesteudbyder.

Eftersom de eksisterende retlige rammer i EU var udformet til at regulere konventionelle virksomheder og beskytte forbrugernes rettigheder som den sårbare part i en forretningstransaktion, opstår der vanskeligheder. Der sættes spørgsmålstejn ved rettigheder og pligter for forskellige aktører inden for den kollaborative økonomi, og dette skaber et miljø præget af usikkerhed. Denne usikkerhed er knyttet til en række aspekter - EU's gældende retlige rammer, lovgivningsmæssige forpligtelser for forskellige aktører inden for den kollaborative økonomi, forbrugerrettigheder, erstatningsansvarsordning, arbejdstagernes status og skatteordning - for at nævne de vigtigste.

3.4. Risiko for fragmentering af det indre marked

Ikke kun medlemsstaterne, men også regionale og lokale myndigheder og deres jurisdiktioner samt Domstolen har på det lovgivningsmæssige område reageret meget forskelligt på den kollaborative økonomi¹. Deres svar og reaktioner er meget indbyrdes varierende og afspejler forskellige medlemsstaters tilgang til udfordringerne med den kollaborative økonomis forretningsmodel, selv inden for samme land.

Visse medlemsstater udvikler specifikke foranstaltninger og fastsætter kriterier, der

¹ Domstolen, sag C-434/15, Domstolen, sag C-526/15.

underlægger peers lettere retskrav. I nogle tilfælde sonderer de mellem professionel og ikke-professionel levering af tjenesteydelser, idet der fastsættes overgrænser for peers indtægter fra den kollaborative økonomi og anvendes lavere skattesatser¹. I visse andre lande overvejer de nationale myndigheder, om de skal indføre strengere oplysningspligt for kollaborative platforme².

Det skal bemærkes, at byer har været blandt de første til at reagere på den kollaborative økonomi, eftersom bymæssige betingelser såsom befolkningstæthed og fysisk nærhed har begunstiget en hurtigere udbredelse af vedtagelsen af kollaborative praksisser, særlig i visse sektorer som f.eks. indlogering og transport³. Gennem positive eksempler på samarbejde mellem kompetente lokale myndigheder og kollaborative platforme er der skabt gode praksisser såsom faglig uddannelse af producentforbrugere, forsikringsordninger eller øget bevidstgørelse af forbrugerne om eventuelle skattemæssige og retlige forpligtelser⁴.

Disse og andre eksempler på foranstaltninger, der træffes af visse medlemsstater, regionale myndigheder eller byer – nogle gange med aktivt samarbejde fra de kollaborative platforme selv – er eksempler på en række bedste praksisser, der kunne anvendes i hele EU. Sådanne ensidige fragmenterede foranstaltninger skaber adskillige begrænsninger og barrierer for kollaborative virksomheder i EU, der ønsker at opskalere og ekspandere, såvel som for forbrugerne og undergraver derigennem i sidste ende nogle af fordelene ved den kollaborative økonomi og truslen om at fragmentere det indre marked.

3. Ordførerens vigtigste prioriteringer

Ordføreren anerkender de vigtige muligheder og fordele ved den kollaborative økonomi for samfundet og økonomien. Samtidig er han opmærksom på de potentielle udfordringer – understreget ovenfor – og er navnlig bekymret over den mulige risiko for opsplnitning af det indre marked, fordi store dele af den kollaborative økonomi fortsat ikke er reguleret.

Ordføreren mener derfor, at der først og fremmest er et behov for en horisontal europæisk ramme bestående af en kombination af generelle principper og specifikke regler, som ville bane vejen for homogene og dynamiske vilkår på EU-plan og forebygge eventuelle negative konsekvenser for arbejdstagerne, risici for illoyal konkurrence mellem traditionelle sektorer og kollaborative platforme samt skatteundgåelse.

Det er ligeledes vigtigt at definere karakteristikkene og ansvarsområderne for hovedaktørerne inden for den kollaborative økonomi, især med hensyn til:

- en klar sondring mellem peers og professionelle

¹ Belgien løser problemet med peers, der lejlighedsvis leverer tjenesteydelser, ved at anvende ene særlig skattesats på kun 10 % for diverse indtægter på op til 5 000 euro, Italien overvejer at indføre en overgrænse på 10 000 euro for ikke-professionel indkomst inden for rammerne af den kollaborative økonomi, mens Det Forenede Kongerige for nylig bekendtgjorde et skattefradrag på 2 000 pund for formueindkomst og driftsindtægt.

² Frankrig: Lov nr. 2016-1321 af 7. oktober 2016 om en digital republik.

³ Eksempel fra Tyskland og Belgien: Berlin og Bruxelles pålægger strenge registreringskrav for indkvarteringsplatforme, mens Hamburg og den flamske region henholdsvis har fastlagt en forskellig tilgang, der er karakteriseret ved lavere registreringskrav.

⁴ De lokale myndigheder i Estland gennemfører et pilotprojekt i samarbejde med en billedingsplatform med henblik på at udvikle en mere brugervenlig selvangivelse for forskellige digitalt baserede forretningsmodeller.

- kollaborative platformes karakter, forpligtelser og ansvar

- et højt niveau af forbrugerbeskyttelse, også hvad angår peer-to-peer-dimensionen/-transaktioner.

Ordføreren tilskynder endelig til yderligere at fremme en kollaborativ økonomisk model på EU-plan gennem finansielle instrumenter og investering i uddannelse. Han mener, at en retfærdig og velreguleret udvikling af den kollaborative økonomi kan give betydelige muligheder for alle sektorer i samfundet og kan fremme en mere inklusiv og bæredygtig økonomisk udvikling i EU.

BILAG: LISTE OVER ENHEDER OG PERSONER, SOM ORDFØREREN HAR MODTAGET INPUT FRA

Den følgende liste udarbejdes på frivillig basis og udelukkende på ordførerens ansvar.

Listen er ikke udtømmende. Ordføreren og/eller hans kontor har modtaget input fra følgende enheder frem til afstemningen i IMCO-udvalget:

Enhed
AHTOP – Association française pour un hébergement et un tourisme professionnel
Airbnb
Altroconsumo
Bed & Breakfast Association
BEUC – Den Europæiske Forbrugerorganisation
Blablacar
Bruegel-instituttet
CEMR – Europæiske Kommuner og Regioners Råd
Charlie 24
CNA – Confederazione Nazionale dell'artigianato e della Piccola Impresa
Collaboriamo
Regionsudvalget
Confcommercio
Cooperatives Europe
Landsorganisationen i Danmark
EFCI – European Federation of Cleaning Industries
Enterprise Holdings
Enterprise Rent-A-Car
Estlands faste repræsentant ved EU
EFS – Den Europæiske Faglige Samarbejdsorganisation
EUCOLAB
Eurocities
European Business Service Alliance (EBSA)
European Holiday Home Association
European Hotel Forum
Flintglobal
Frankrigs faste repræsentant ved EU
Heetch
HomeAway
Hotrec
IRU – International Taxi Forum
Italiens faste repræsentant ved EU
Ouishare
Slovakiets faste repræsentant ved EU
Uber
Uni Global Union

Unionen
Volta
Wethic
Zurich Insurance

27.3.2017

UDTALELSE FRA UDVALGET OM BESKÆFTIGELSE OG SOCIALE ANLIGGENDER

til Udvalget om det Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse

om en europæisk dagsorden for den kollaborative økonomi (2017/2003(INI))

Ordfører for udtalelse (*): Joachim Schuster

(*) Procedure med associerede udvalg – forretningsordenens artikel 54

FORSLAG

Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender opfordrer Udvalget om det Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse, som er korresponderende udvalg, til at optage følgende forslag i det beslutningsforslag, det vedtager:

- A. der henviser til, at Kommissionens meddelelse af 6. juni 2016 om "En europæisk dagsorden for den kollaborative økonomi" (COM(2016)0356) fremhæver platformsøkonomiens stigende betydning og dens indvirkning på økonomiske og beskæftigelsesmæssige politikker, herunder på vækst og beskæftigelse, og indeholder politikmæssige anbefalinger til medlemsstaterne; der henviser til, at denne meddelelse giver vejledning om gældende EU-lovgivning for at hjælpe arbejdstagere, virksomheder, medlemsstaterne og samfundet som helhed til at nyde godt af platformsøkonomien;
- B. der henviser til, at fremme af social retfærdighed og beskyttelse, jf. artikel 3 i TEU og artikel 9 i TEUF, også er mål for EU's indre marked;
- C. der henviser til, at andelen af selvstændige (2006: 3,7 %, 2016: 5,6 %) og andelen af arbejdstagere, der tager et ekstra job (2002: 3,6 %, 2016: 4,2 %) er stigende i EU; der henviser til, at der mangler oplysninger om ansættelsesforhold for platformsøkonomien; der henviser til, at Kommissionen og medlemsstaterne er nødt til at håndtere den sociale dimension af platformsøkonomien bedre ved at tilvejebringe dybtgående analyser og data om nye former for beskæftigelse, ved at holde øje med udviklingen på det lovgivningsmæssige område og ved at tilskynde til udveksling af bedste praksis blandt EU-landene for at gøre noget ved de sociale udfordringer i forbindelse med denne nye økonomi;

- D. der henviser til, at serverne og de forretningsmæssige hovedkontorer for mange platformes vedkommende befinder sig uden for Den Europæiske Union og dermed ikke er underlagt EU-rettens anvendelsesområde;
- E. der henviser til, at betydningen af at sikre tilstrækkelig kapacitet til at tilvejebringe social beskyttelse på medlemsstatsplan for mennesker i alle former for beskæftigelse, herunder standard- og ikkestandardmæssige ansættelsesforhold samt selvstændig virksomhed, blev understreget i Europa-Parlamentets betænkning af 20. december 2016 om en europæisk søjle for sociale rettigheder¹;
- F. der henviser til, at Kommissionens meddelelse er et udgangspunkt for en afbalanceret udvikling af platformsøkonomien i betragtning af dens hurtige udvikling med deraf følgende huller i lovgivningen og usikkerhed, som det stadigvæk vil være nødvendigt at finde løsninger på, f.eks. usikre former for arbejde i platformsøkonomien;
- G. der henviser til, at beskæftigelsesformerne i den kollaborative økonomi kan opdeles i fysiske tjenester i form af "on demand"-arbejde og virtuelle tjenesteydelser såsom crowdwork, som kun leveres via internettet;
- H. der henviser til, at den kollaborative økonomi omfatter så forskelligartede modeller som f.eks. crowdfunding, udveksling af varer, tidsbanker, selvforsynende grupper og anvendelse af varer på delebasis, og at den derfor ikke altid udspiller sig i en digital kontekst, men også finder sted i nærsamfundsbaserede kontekster, som ofte er uden sigte på fortjeneste; og til, at den ikke kun udøves i global skala, men også lokalt, og ikke udelukkende er begrænset til det økonomiske område, men lægger vægten på sociale aspekter, miljø og tilgængelighed;
- I. der henviser til, at platformsøkonomien rummer mange muligheder for vækst og beskæftigelse, navnlig ved at lette adgangen dertil for mennesker, der blandt andre faktorer befinder sig langt fra arbejdsmarkedet eller søger nye former for beskæftigelse med fleksible arbejdstider; der henviser til, at den kan skabe innovative nye tjenesteydelser; der henviser til, at den bør sikre gode arbejdsvilkår, social sikring og forening af (on-demand-) arbejdet med privatlivet;
- J. der henviser til, at adgang til højhastighedsbredbåndsnet er afgørende for at deltage i platformsøkonomien, og at manglende tilrådighedsstillelse af bredbåndsnet kan udelukke nogle samfundsgrupper såsom personer, der bor i ugunstigt stillede områder, landdistrikter og regioner i den yderste periferi, fra at drage fordel af de nye muligheder;
- K. der henviser til, at enkeltpersoner og tjenesteudbydere, der benytter platforme, bør informeres bedre om de retlige krav, de skal opfylde, især med hensyn til deres rettigheder og forpligtelser i forbindelse med deres ansættelsesstatus;
- L. der henviser til, at der ikke findes nogen officielle statistikker over omfanget af beskæftigelse i platformsøkonomien;

Indledning

¹ Vedtagne tekster, P8_TA(2017)0010.

1. understreger, at Unionen bør understøtte udviklingen af platformøkonomien ved at skabe klarhed over de gældende retlige bestemmelser og påvirke udviklingen af den i en socialt retfærdig, velafbalanceret og bæredygtig retning; anbefaler, at beskyttelse af arbejdstagere i nye former for beskæftigelse såsom i platformøkonomien også bør indarbejdes i alle andre politikområder end beskæftigelse og sociale anliggender;
2. noterer sig de mange forskellige nationale og lokale lovgivningsinitiativer vedrørende platformøkonomien¹; påpeger i denne sammenhæng, at platformøkonomiens vækst og de politikmæssige reaktioner på den blotlægger muligheder og udfordringer for så vidt angår udvikling af kontraktformer for arbejde og aktiviteter, der ikke passer så godt ind i de traditionelle kategorier for underordningsforhold og selvstændig virksomhed;
3. bemærker, at der ikke findes nogen fælles fastlagt definition på den digitale økonomi, der er baseret på onlineplatforme ("platformøkonomien", "den kollaborative økonomi", "deleøkonomien" osv.); påpeger, at termen "platformøkonomi" synes at være den mest objektivt beskrivende, og opfordrer Kommissionen til at sikre brug af en sammenhængende terminologi;
4. fremhæver behovet for en klar sondring mellem "kommercielle" og "ikkekommercielle" platforme for at sikre ens vilkår såvel som en klar sondring mellem ikkeerhvervs-mæssige peer-to-peer-aktiviteter, hvor der højst er tale om at dele udgifter og produkter, og tjenesteudbydere, der agerer i erhvervsøjemed; opfordrer Kommissionen til hvad det angår at tilskynde medlemsstaterne til at udvikle sektorspecifikke definitioner og tærskler i samarbejde med relevante aktører; understreger, at det er vigtigt at anerkende lønnede erhvervs-mæssige aktiviteter i platformøkonomien som "arbejde" uanset terminologi ("småjobs", "opgaver", "give et lift" osv.);
5. opfordrer Kommissionen til at undersøge, i hvilken udstrækning de nuværende EU-regler gælder for det digitale arbejdsmarked, og til at sikre passende gennemførelse og håndhævelse; opfordrer medlemsstaterne til i samarbejde med arbejdsmarkedets parter og andre relevante aktører at vurdere, på en proaktiv måde og på grundlag af logikken om at foregribe ting, behovet for at modernisere eksisterende lovgivning, herunder socialsikrings-systemer, for således at være på omdrejningshøjde med den teknologiske udvikling og samtidig sikre beskyttelse af arbejdstagerne; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at koordinere socialsikrings-systemerne med henblik på at sikre mulighed for at overføre ydelser og sammenlægge perioder i overensstemmelse med Unionens og medlemsstaternes lovgivning; tilskynder arbejdsmarkedets parter til at ajourføre de kollektive overenskomster, hvor det er nødvendigt, således at de eksisterende beskyttelsesstandarder også kan bevares i den digitale arbejdsverden;
6. anmoder Kommissionen og medlemsstaterne om at sikre, at den online platformøkonomi i Unionen, som er under udvikling, er socialt og miljømæssigt bæredygtig, respekterer arbejdstagerrettighederne og overholder minimumsgarantierne vedrørende platformes kvalitet;
7. opfordrer Kommissionen til under inddragelse af arbejdsmarkedets parter at udarbejde

¹ Se European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions (Eurofound), European Observatory of Working Life (EurWork): 'Digitalisation and working life: lessons from the Uber cases around Europe', 2016.

passende former for overvågning af og opfølgning på platformsøkonomien;

8. fremhæver, at den kollaborative økonomi indtil videre primært er blomstret i byområder; anmoder Kommissionen og medlemsstaterne om at træffe foranstaltninger for at bekæmpe manglen på IT-kompetencer hos nogle grupper og sikre adgang for alle uden forskelsbehandling; understreger i denne sammenhæng betydningen af at udbrede bredbåndsnet i landdistrikterne for at gøre det muligt for alle regioner og borgere at drage fordel af potentialet ved platformsøkonomien, navnlig med hensyn til beskæftigelse; opfordrer medlemsstaterne til at styrke de økonomiske og menneskelige ressourcer for at gøre det muligt for ugunstigt stillede personer at erhverve sig grundlæggende digitale færdigheder;

Ansættelsesforhold

9. anfører, at alle, der arbejder i platformsøkonomien, enten er arbejdstagere eller selvstændige afhængigt af prioriteringen af faktuelle forhold; påpeger, at alt arbejde i platformsøkonomien skal klassificeres i overensstemmelse hermed af medlemsstaterne; fremhæver behovet for en sådan afklaring, også med sigte på at forebygge proformaselvstændig erhvervsvirksomhed og sikre beskyttelse af sociale og arbejdsmæssige rettigheder for alle arbejdstagere i platformsøkonomien, uanset deres officielle status som ansat eller proformaselvstændig;
10. noterer sig Kommissionens meddelelse om "En europæisk dagsorden for den kollaborative økonomi", hvori der bl.a. gives vejledning med hensyn til at karakterisere ansættelsesforhold på det digitale arbejdsmarked; minder i denne sammenhæng om EU-Domstolens retspraksis, hvor man har defineret begrebet "arbejdstager" i EU-rettens forstand som en person i et ansættelsesforhold, der er kendetegnet ved opfyldelsen af visse kriterier såsom tilstedeværelse af et underordningsforhold, tilstedeværelse af vederlag og arbejdets art¹; opfordrer Kommissionen til at samarbejde med alle medlemsstater om at skabe klarhed over, hvad der udgør et "arbejdsforhold" for så vidt angår arbejde, der formidles via onlineplatforme, og i den forbindelse at tage hensyn til ILO-henstilling nr. 198 om fastlæggelse af et arbejdsforhold;
11. understreger, at alle arbejdstagere er nødt til at have tilstrækkelig beskyttelse og sikring med hensyn til arbejdsvilkår, løn, social beskyttelse samt sundhed og sikkerhed, og at de til enhver tid skal være sikret kvalitet i ansættelsen, uanset om de udfører arbejdet via en platform eller ej;
12. gentager sin opfordring til at skabe en europæisk søjle for sociale rettigheder med henblik på at sikre anstændige arbejdsvilkår for alle, også platformsarbejdere; fremhæver behovet for at inddrage arbejdsmarkedets parter og andre relevante aktører i en sådan proces; fremhæver behovet for at sikre, at alle platformsarbejdere har de samme sociale og beskæftigelsesmæssige rettigheder, samme beskyttelse af sundhed og sikkerhed og samme adgang til livslang læring som arbejdstagere i den traditionelle økonomi, i tråd med national ret og praksis, samtidig med at man tilskynder til innovation, fremmer bæredygtig og inkluderende vækst og sikrer, at der gælder ens spilleregler for virksomhederne;
13. understreger behovet for at sikre selvstændige erhvervsdrivende og fagfolk, der udfører

¹ Se EU-Domstolens sag C-596/12, præmis 17, og EU-Domstolens sag C-232/09, præmis 39.

opgaver for platformsvirksomheder, erhvervstilsvarende vederlag og garanterede faste tidsrammer for betaling heraf;

14. understreger vigtigheden af telearbejde og smart working inden for rammerne af den kollaborative økonomi og henviser i den forbindelse til behovet for at ligestille disse arbejdsformer med de traditionelle;

Kollektive forhandlinger og konkurrencelovgivning

15. understreger, at foreningsfrihed og retten til faglige aktioner, herunder overenskomstforhandlinger, er grundlæggende rettigheder, der skal gælde for alle, der arbejder, uanset om de er ansatte eller selvstændige erhvervsdrivende; påpeger, at en selvstændig erhvervsdrivende, som retligt set anses for at være et enkeltmandsselskab, bør have ret til frit at gå sammen med andre uden at blive anset for at danne et kartel; opfordrer i denne sammenhæng Kommissionen og medlemsstaterne til at evaluere europæisk og national konkurrenceret og foretage tilpasninger, hvor det er nødvendigt; opfordrer Kommissionen til at støtte medlemsstaterne og arbejdsmarkedets parter i forøgelsen af kollektive forhandlinger dækning, i tråd med national lovgivning og praksis, og til at styrke de personers position og indflydelse, der arbejder i platformso økonomien;

Lige vilkår

16. understreger, at eventuelle effektivitetsmæssige fordele ved onlineplatforme i forhold til den traditionelle økonomi bør være baseret på fair konkurrence, ikke løndumping; understreger med sigte på at sikre lige vilkår for platformso økonomien og traditionelle virksomheder, især SMV'er, at platformso økonomien ligesom enhver anden økonomi skal betale skat og socialsikringsbidrag og overholde beskæftigelses- og sociallovgivningen; fremhæver behovet for at tilpasse de dertil knyttede politikker i overensstemmelse hermed, hvor det er nødvendigt;
17. opfordrer Kommissionen til at udstede retningslinjer for, hvordan EU-retten finder anvendelse på de forskellige typer forretningsmodeller på platformene, for om nødvendigt at lukke lovgivningsmæssige huller på området beskæftigelse og social sikring; mener, at det store potentiale for gennemsigtighed i platformso økonomien åbner mulighed for høj sporbarhed i tråd med målet med at håndhæve gældende lovgivning; tilskynder medlemsstaterne til at gennemføre tilstrækkelige arbejdstilsyn hos onlineplatforme og til at pålægge sanktioner, når reglerne ikke er blevet overholdt, især for så vidt angår arbejds- og ansættelsesforhold, men også med hensyn til særlige krav til kvalifikationer; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at være særlig opmærksomme på sort arbejde og proformaselvstændigt arbejde i denne sektor og til at sætte platformso økonomien på dagsordenen for den europæiske platform til bekæmpelse af sort arbejde; tilskynder medlemsstaterne til at stille de nødvendige ressourcer til rådighed for tilsyn;
18. minder om, at alle platformso operatører skal udføre deres aktiviteter under streng overholdelse af EU-lovgivningen og den nationale lovgivning; efterlyser antidumpingforanstaltninger til at sikre fair konkurrence mellem platforme med hjemsted i medlemsstaterne og platforme med hjemsted i tredjelande; understreger behovet for at vedtage effektive bestemmelser til bekæmpelse af skatteunddragelse hos platformsvirksomheder, der har hjemsted i tredjelande og leverer tjenesteydelser og/eller

sælger varer i Unionen;

19. fremhæver behovet for, at man beskæftiger sig bedre med platformøkonomiens sociale dimension; opfordrer derfor Kommissionen og medlemsstaterne til i tråd med EU-retten om databeskyttelse og i samarbejde med arbejdsmarkedets parter at indsamle mere pålidelige og omfattende data om jobs og beskæftigelsesprofiler, arbejds- og ansættelsesvilkår, herunder oplysninger om lønninger, og færdigheder, kvalifikationer og aktiviteter i platformøkonomien; anser det for nyttigt, at sådanne data også baseres på interviews med platformarbejdere og oplysninger, som er indsamlet af platformene; efterlyser en dybdegående analyse af arbejde i platformøkonomien med henblik på at tilpasse eksisterende arbejds- og sociallovgivning hertil, hvor det er nødvendigt; understreger, at det er vigtigt at udveksle bedste praksis mellem medlemsstaterne i denne sammenhæng;
20. opfordrer medlemsstaterne til at sikre tilstrækkelig social sikring for selvstændige erhvervsdrivende, som er nøgleaktører på det digitale arbejdsmarked; opfordrer medlemsstaterne til at foretage tilpasning af eksisterende socialsikringsordninger og til at udvikle nye beskyttelsesmekanismer, hvor det er nødvendigt, til at sikre passende dækning for platformarbejdere såvel som ikkeforskelsbehandling og ligestilling mellem kønnene, der afspejler de særlige arbejds- og karrieremønstre, som digitaliseringen afstedkommer, og til at udveksle bedste praksis på europæisk plan;
21. opfordrer Kommissionen til at undersøge, i hvilken udstrækning direktivet om vikararbejde finder anvendelse på bestemte onlineplatforme; mener, at mange formidlende onlineplatforme i deres opbygning minder om vikarbureauer (trepartskontraktforhold mellem vikar/platformarbejder – vikarbureau/onlineplatform – brugervirksomhed/kunde);
22. opfordrer medlemsstaternes offentlige arbejdsformidlinger og Eures-netværket til at kommunikere bedre om de muligheder, der ligger i den kollaborative økonomi;
23. anerkender, at platformøkonomien kan anvendes til sociale formål; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at fremme socialøkonomiske modeller inden for platformøkonomien, med særlig henvisning til platforme, der organiseres efter en kooperativ model, og til at udveksle bedste praksis i denne henseende, da sociale virksomheder har vist sig at være modstandsdygtige i tider med økonomisk krise;

Krav til kvalifikationer

24. fremhæver, at digitale kompetencer er af største betydning for at holde trit med den stadige digitalisering af alle livets aspekter; tilskynder medlemsstaterne til at tilpasse deres almene og faglige uddannelsessystemer til det digitale arbejdsmarked ved at knytte uddannelsesverdenen sammen med arbejdsverdenen, herunder ved at fremme iværksætter; påpeger, at efterhånden som job- og kvalifikationsprofilerne bliver mere komplekse, stilles der nye krav – navnlig for så vidt angår informations- og kommunikationsteknologiske færdigheder (IKT-færdigheder) – til faglig uddannelse såvel som til videregående uddannelse og livslang læring med henblik på at fremme digitale færdigheder og for at imødegå de eksisterende køns- og generationsforskelle i denne forbindelse;
25. understreger betydningen af at sikre stærkere synergier under inddragelse af

arbejdsmarkedets parter og forskellige almene og faglige uddannelsesinstitutioner med henblik på at ajourføre undervisnings- og studiematerialerne og udvikle kvalifikationsstrategier; tilskynder medlemsstaterne til at medtage undervisning i digitale færdigheder i skolernes læseplaner helt ned til de yngste børn; insisterer på, at offentlige investeringer i erhvervsuddannelse og livslang læring er nødvendige for at sikre, at arbejdstagerne har de rette kompetencer til den digitale tidsalder; understreger, at uddannelse og erhvervsuddannelse skal være tilgængelig for alle arbejdstagere; mener, at det er nødvendigt at sikre nye finansieringsmuligheder for livslang læring og erhvervsuddannelse, især for mikrovirksomheder og små virksomheder;

Platformsoperatørers forpligtelser med hensyn til rapportering og gennemsigtighed

26. opfordrer til, at der fastlægges standarder for gennemsigtighed og oplysningspligt for platformsoperatører med henblik på overvågning af indbetaling af skat og sociale bidrag og af praksisserne for vurdering (rating) af arbejde under platforme og med henblik på sikring af, at alle relevante oplysninger er tilgængelige for de nationale myndigheder; tilskynder medlemsstaterne til at gøre det lettere for platformsarbejdere at opfylde deres selvangivelsesforpligtelser ved hjælp af forenklet skatteindberetning og til at samarbejde med onlineplatformene om videreformidling af registrerede elektroniske transaktioner for at bidrage til at bekæmpe skatteunddragelse og sort arbejde;
27. gør opmærksom på koncentrationen af data, der genereres af brugere og ligger hos onlineplatforme, og anmoder Kommissionen og medlemsstaterne om at sikre, at det digitale marked fungerer korrekt, og at indføre passende garantier med hensyn til brugernes og arbejdstagernes ret til privatlivets fred og indsamling af data;
28. understreger, at forbrugerne bør sikres et højt og effektivt beskyttelsesniveau, uanset om tjenesteydelserne leveres af professionelle eller peers; fremhæver især betydningen af at beskytte forbrugerne i forbindelse med peer-to-peer-transaktioner og søge løsninger, der øger sikkerheden;
29. understreger, at platformsøkonomien som økonomisk model bygger på brugernes tillid, navnlig i forbindelse med onlinevurderinger; minder om, at vurderingerne af platformsarbejdere afspejler disses digitale markedsværdi for brugerne; fremhæver derfor behovet for, at platforme udvikler certificeringsværktøjer til onlinevurderinger for at sikre gennemsigtighed og troværdighed i oplysningerne om tjenesternes kvalitet; opfordrer derfor Kommissionen og medlemsstaterne til i samarbejde med arbejdsmarkedets parter at fremme muligheden for at overføre og akkumulere vurderinger på tværs af platforme inden for tjenester af tilsvarende art;
30. gør opmærksom på risikoen for unfair praksisser i forbindelse med onlinevurderinger, som kan påvirke platformsarbejdernes arbejdsvilkår og rettigheder samt deres mulighed for at få job; er bekymret over, at et vilkårligt antal negative kundeanmeldelser, der ikke nødvendigvis afspejler arbejdets kvalitet og ikke kan modsiges, kan føre til deaktivering af konti eller nedrykning i rækken af søgeresultater for platformene; er af den opfattelse, at ethvert vurderingssystem, som udvikles af en platform, bør etableres i samarbejde med arbejdstagerne og deres repræsentanter; opfordrer platformene til at underrette personer, der arbejder på dem, om vurderingsresultater og sikre dem en tvistbilæggelsesprocedure, før de træffer foranstaltninger som følge af vurderinger; understreger, at alle platformsarbejdere bør have ret til at få uberettigede vurderinger fjernet; opfordrer

Kommissionen og medlemsstaterne til i samarbejde med arbejdsmarkedets parter at sikre, at arbejdstagere og brugere også har mulighed for at vurdere onlineplatforme;

31. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til beslutsomt at træffe foranstaltninger til at forbyde diskriminerende og uigennemsigtige algoritmer og software, som onlineplatforme udvikler eller bruger, og som ikke overholder EU-lovgivningen eller national lovgivning, og til at etablere overvågningsmekanismer med dette for øje;
32. mener, at det er nødvendigt med tiltag, der sætter medlemsstaternes offentlige myndigheder i stand til at indføre begrænsninger af sådanne platformes handlingsråderrum i offentlighedens interesse;
33. opfordrer Kommissionen, medlemsstaterne og arbejdsmarkedets parter til at give platformsarbejdere tilstrækkelige oplysninger om arbejds- og ansættelsesvilkår og arbejdstagerrettigheder og om deres arbejdsrelationer med både platforme og brugere; er af den opfattelse at platforme bør spille en proaktiv rolle med hensyn til at give brugere og arbejdstagere oplysninger om den lovgivning, der finder anvendelse, med henblik på at opfylde lovgivningsmæssige krav;

Sundhed og sikkerhed

34. bemærker, at platformøkonomien giver nye muligheder for, at folk kan få en yderligere indkomst, for beskæftigelse af unge (især dem, der søger løsarbejde og fleksible former for beskæftigelse, der gør det muligt for dem at forene arbejde med studier), for bedre forening af arbejde og privatliv, for mindske af underbeskæftigelse og arbejdsløshed og for kollaborativt arbejde; påpeger imidlertid, at denne udvikling i visse tilfælde også kan føre til usikre situationer; understreger, at fleksibel beskæftigelse skal være omfattet af de eksisterende bestemmelser om sundhed og sikkerhed og af sociale beskyttelsesforanstaltninger med henblik på at undgå langsigtede sociale og finansielle problemer og ikke må medføre potentielle risici såsom overbelastning af arbejdstagerne eller aflønning, der ikke står i forhold til arbejdsindsatsen; understreger derfor, at der er behov for fleksibilitet på arbejdsmarkedet på den ene side og økonomisk og social sikkerhed for arbejdstagerne på den anden side; understreger, at en reduktion af omkostningerne ikke bør medføre underminering af arbejdsvilkår eller beskæftigelsesstandarder;
35. opfordrer Kommissionen til gennemføre en undersøgelse af konsekvenserne af digitaliseringen for arbejdstagernes velvære og balance mellem arbejdsliv og privatliv såvel som af de samfundsmæssige og miljømæssige konsekvenser; understreger, at arbejde i platformøkonomien hverken bør føre til, at man permanent står til rådighed, eller til udhuling af traditionelle arbejdstidsordninger og social isolation, hvilket alt sammen kan forårsage psykosociale tilstande såsom udbrændthed og depression; slår derfor til lyd for fuld overholdelse af de foreskrevne hviletider og understreger behovet for at respektere arbejdstidsordninger for at fastholde grænserne for arbejdstid som fastlagt i de enkelte medlemsstaters arbejdsret; understreger, at det er nødvendigt at vurdere digitaliseringens indvirkning på sikkerheden og sundheden på arbejdspladsen og tilpasse de nuværende sundheds- og sikkerhedsrelaterede bestemmelser i overensstemmelse hermed; henstiller til, at medlemsstaterne indfører en ”ret til at logge af” i forbindelse med arbejde uden for de aftalte arbejdstider som en foranstaltning til sikring af en god balance mellem arbejdslivet og privatlivet; påpeger, at det at påberåbe sig en sådan ret ikke må få

negative følger for vurderingen af platformsarbejdstagere;

36. understreger, at professionelle leverandører af tjenesteydelser i den digitale økonomi skal leve op til de samme krav til kvalitet, færdigheder og kvalifikationer som i den traditionelle økonomi for at undgå sundheds- og sikkerhedsmæssige risici; tilskynder de relevante myndigheder til i samarbejde med arbejdsmarkedets parter at udvikle hensigtsmæssige tilsyns- og certificeringsprocedurer;
37. minder om, at den fleksibilitet, flygtighed og ustabilitet, der er karakteristisk for disse jobs, overfører markedsrisiciene til arbejdstagerne, og at disse forhold derfor forårsager større social ulighed og hyppigere forekomst af psykologisk sygelighed end andre jobs; fremhæver, at sektoren ikke skaber job i tilstrækkeligt antal til de arbejdsløse, de mest ekskluderede grupper i samfundet og folk i landdistrikterne på grund af barrierer såsom mangel på IT-færdigheder eller teknologiske kompetencer;

OPLYSNINGER OM VEDTAGELSE I RÅDGIVENDE UDVALG

Dato for vedtagelse	22.3.2017
Resultat af den endelige afstemning	+: 38 -: 1 0: 8
Til stede ved den endelige afstemning - medlemmer	Mara Bizzotto, Enrique Calvet Chambon, David Casa, Ole Christensen, Lampros Fountoulis, Marian Harkin, Rina Ronja Kari, Jan Keller, Ādám K3sa, Jean Lambert, J3r3me Lavrilleux, Patrick Le Hyaric, Jeroen Lenaers, Javi L3pez, Thomas Mann, Anthea McIntyre, Emilian Pavel, Georgi Pirinski, Marek Plura, Dominique Martin, Jo3lle M3lin, Terry Reintke, Sofia Ribeiro, Robert Rochefort, Maria Jo3o Rodrigues, Claude Rolin, Anne Sander, Sven Schulze, Jutta Steinruck, Jo3o Pimenta Lopes, Romana Tomc, Yana Toom, Marita Ulvskog, Renate Weber, Tatjana Źdanoka, Jana Źitňansk3
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortr3dere	Maria Arena, Georges Bach, Tania Gonz3lez Peñas, Krzysztof Hetman, Marju Lauristin, Edouard Martin, Alex Mayer, Joachim Schuster, Jasenko Selimovic, Neoklis Sylikiotis, Michaela Šojdrov3

ENDELIG AFSTEMNING VED NAVNEOPRÅB I RÅDGIVENDE UDVALG

38	+
ALDE	Enrique Calvet Chambon, Marian Harkin, Robert Rochefort, Jasenko Selimovic, Yana Toom, Renate Weber
ECR	Anthea McIntyre, Jana Žitňanská
EPP	Georges Bach, David Casa, Krzysztof Hetman, Ádám Kósa, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Thomas Mann, Marek Plura, Sofia Ribeiro, Claude Rolin, Anne Sander, Sven Schulze, Michaela Šojdrová, Romana Tomc
S&D	Maria Arena, Ole Christensen, Jan Keller, Marju Lauristin, Javi López, Edouard Martin, Alex Mayer, Emilian Pavel, Georgi Pirinski, Maria João Rodrigues, Joachim Schuster, Jutta Steinruck, Marita Ulvskog
Green/EFA	Jean Lambert, Terry Reintke, Tatjana Ždanoka

1	-
NI	Lampros Fountoulis

8	0
ENF	Mara Bizzotto, Dominique Martin, Joëlle Mélin
GUE/NGL	Tania González Peñas, Rina Ronja Kari, Patrick Le Hyaric, João Pimenta Lopes, Neoklis Sylikiotis

Tegnforklaring:

+ : for

- : imod

0 : hverken/eller

24.3.2017

UDTALELSE FRA UDVALGET OM INDUSTRI, FORSKNING OG ENERGI

til Udvalget om det Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse

om en europæisk dagsorden for den kollaborative økonomi
(2017/2003(INI))

Ordfører for udtalelse(*): Dario Tamburrano

FORSLAG

Udvalget om Industri, Forskning og Energi opfordrer Udvalget om det Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse, som er korresponderende udvalg, til at optage følgende forslag i det beslutningsforslag, det vedtager:

1. bifalder Kommissionens meddelelse med titlen "En europæisk dagsorden for den kollaborative økonomi", som anerkender, at kollaborative økonomier kan tilbyde innovative måder at udbyde nye tjenester for borgerne på, fremme iværksætterånd og skabe arbejdspladser; anerkender, at alle kollaborative økonomier er forankret i menneskelig samarbejdsvilje, er baseret på peer-to-peer-relationer, fællesskab og tillid og har nydt godt af den socioøkonomiske udvikling, herunder overgangen fra "nødvendigheden af at eje" til "nødvendigheden af at bruge" og en resourcedelingsmodel; erkender, at kollaborative økonomier ofte dækker et bredt spektrum, der går fra gavebaserede til profitorienterede økonomiske modeller og uanset hvor forskellige de er eller vil blive, er de kendetegnet ved resourcedeling, en aktiv deltagelse fra borgernes side, samfundsaccepteret innovation og en intensiv anvendelse af informations- og kommunikationsteknologi (IKT) som en nøglefaktor;
2. påpeger nødvendigheden af at sondre mellem "kommercielle" og "almennyttige" (herunder omkostningsdeling) modeller, eftersom de respektive deltagere, hvad enten brugere eller leverandører af tjenesteydelser, ikke bør være underlagt de samme retlige krav, idet de kollaborative økonomiers mangesidige aspekter tages i betragtning;
3. understreger, at kollaborative økonomier kan tilbyde mange muligheder for investeringer og velstand på det europæiske marked, herunder job til personer, der er væk fra arbejdsmarkedet, såsom arbejdsløse, studerende, unge, kvinder og ældre; bemærker i denne forbindelse, at der kan opstå atypiske ansættelsesforhold, herunder "proformaselvstændige", som bør udpeges med henblik på at sikre en rimelig anvendelse af de relevante arbejdsmarkedsmæssige og skattemæssige standarder; understreger, at de kollaborative økonomier fremmer iværksætterånd; understreger nødvendigheden af at tilpasse uddannelsespolitikker til denne nye form for virksomheder;
4. understreger, at IKT giver mulighed for, at innovative ideer inden for de kollaborative

økonomier kan udvikle sig hurtigt og effektivt, samtidig med at IKT forbinder og styrker deltagernes indflydelse, reducerer behovet for formidling, mindsker de direkte omkostninger og generalomkostningerne, kanaliserer omfattende informationsstrømme og styrker tilliden mellem jævnbyrdige personer;

5. anerkender potentialet i brugergenererede data, tjenester og kreativt indhold for europæiske virksomheder, idet der gøres opmærksom på de eventuelle risici, der er forbundet med deres koncentration hos et lille antal tværnationale digitale platforme, som fungerer som nye formidlere, der potentielt kan forvride markedet og hæmme udviklingen af lokale initiativer inden for den kollaborative økonomi; opfordrer derfor Kommissionen til at overveje passende muligheder for at forhindre misbrug af en dominerende markedsstilling, som kan påvirke EU's digitale marked;
6. mener, at det er af afgørende betydning, at udvekslingen af varer og tjenesteydelser primært foregår mellem ligestillede parter for at en platform kan anses for kollaborativ; advarer i denne forbindelse mod den hastige udbredelse af mærkatet "kollaborativ økonomi" til platforme, der optræder som egentlige tjenesteydere snarere end blot formidlere;
7. understreger, at de kollaborative økonomier er baseret på tillid, navnlig onlinekommentarer, vurderinger og bedømmelsessystemer eller andre mekanismer, der kan afskrække fra skadelig adfærd hos deltagerne, mindske informationsasymmetri og bidrage til en højere kvalitet og gennemsigtighed i tjenesterne; advarer imidlertid mod nødvendigheden af at forhindre, at disse mekanismer fører til oprettelsen af uberettigede hindringer for deltagere, der kommer ind på eller forlader disse platforme, og at selvregulering alene, herunder kvalitetsmærker, ikke er tilstrækkeligt til at opnå sikkerheds- og kvalitetsstandarder; opfordrer i denne sammenhæng Kommissionen til at skabe ensartede spilleregler for de kollaborative platforme ved:
 - a) at fortsætte sit arbejde vedrørende fri udveksling af data og interoperabilitet mellem markedsplatforme og styrkelse af dataportabilitet;
 - b) at foreslå metoder til at autentificere brugeres udtalelser online;
 - c) sikre, at platformene: i) indeholder udførlige oplysninger om de lovgivningsmæssige rammer, som tjenesteydere skal overholde, og ii) spille en mere proaktiv rolle i forbindelse med kontrol af, hvorvidt tjenesteydere opfylder deres retlige krav;
8. understreger, at deling af aktiver optimerer deres anvendelse og medfører mange positive miljømæssige og socioøkonomiske eksterne virkninger, hvilket gør industrier og tjenester mere ressourceeffektive, mindsker startomkostningerne i forbindelse med markedsadgang og skaber fællesskabsbaserede muligheder, der gavner virksomheder og styrker indflydelsesmulighederne for de enkelte borgere, der deltager i den kollaborative økonomi; understreger i denne forbindelse, at deling af aktiver, i overensstemmelse med Unionens mål om bæredygtig og inklusiv vækst, bør fremmes;
9. påpeger, hvordan indførelsen af 5G grundlæggende vil forandre logikken i vores økonomier og gøre tjenesteydelserne mere forskelligartede og tilgængelige; understreger i denne forbindelse betydningen af at skabe et konkurrencedygtigt marked for innovative virksomheder, hvis succes i sidste ende vil definere styrken i vores økonomier;

10. fremhæver det potentielle bidrag fra den kollaborative økonomi til økonomisk bæredygtighed i EU, til at nå de overordnede mål om bæredygtigt landbrug, ressourceeffektivitet, bekæmpelse af klimaændringer eller opbygning af en cirkulær økonomi;
11. påpeger, at kollaborative økonomier særlig trives i samfund, hvor modeller baseret på viden- og uddannelsesdeling er stærke og dermed styrker en kultur med åben innovation, støtter open source-hardware og -software og udvider vores arv af fælles goder og kreativt fælleseje; understreger, at kollaborative økonomier i betragtning af deres potentiale til at fremme det kreative og innovative kapital hos europæiske borgere fortsat bør være åbne og tilgængelig for alle mennesker, samtidig med at kulturelle og kreative arbejdere og forskere sikres et rimeligt vederlag;
12. anerkender, at kollaborative økonomier er blomstret op navnlig i byområder, hvor forhold som befolkningstæthed og fysisk nærhed har virket fremmende for indførelsen af samarbejdsmodeller; understreger i denne forbindelse betydningen af udvikling af sammenhængende politikker og udbredelsen af bredbånd og ultrabredbånd for at gøre det muligt for alle EU's territorier, navnlig dem, der er tyndt befolkede, fjerntliggende eller landlige, at udnytte potentialet i disse økonomier;
13. opfordrer indtrængende Kommissionen og medlemsstaterne til sammen med relevante aktører at sikre en bedre koordinering for at opnå høje standarder med hensyn til: arbejdstagernes rettigheder og social beskyttelse for alle arbejdstagere i den kollaborative økonomi; sikkerhed for brugerne af kollaborative økonomier; udvikling af kollaborative økonomier og sameksistenssynergier med traditionelle forretningsmodeller; håndhævelse af beskyttelse af personoplysninger for at sikre privatlivets fred og fortroligheden af forbrugeroplysninger;
14. opfordrer Kommissionen til bl.a. yderligere at undersøge de socioøkonomiske følger af kollaborative forretninger for beskæftigelse, forbrugerbeskyttelse, social beskyttelse og relevante offentlige politikker, såsom fysisk planlægning og turisme;
15. opfordrer Kommissionen til at gøre det lettere for medlemsstaterne at sikre en passende social beskyttelse for både arbejdstagere og selvstændige i deleøkonomier, men insisterer samtidig på, at Kommissionen skal respektere arbejdsmarkedets parters autonomi på det nationale plan, nationale kollektive overenskomster og nationale arbejdsmarkedstraditioner og -modeller og afholde sig fra at tage initiativer, der kan påvirke retten til at forhandle, indgå og håndhæve kollektive aftaler og retten til at tage kollektive skridt i overensstemmelse med national ret og praksis.
16. opfordrer Kommissionen til yderligere at undersøge, i hvilket omfang kollaborative økonomier er dækket af de retlige rammer i de enkelte medlemsstater og de eksisterende EU-bestemmelser med henblik på at skabe, hvis og hvor det er nødvendigt, en harmoniseret fremgangsmåde for kollaborative økonomier på EU-plan i fuld overensstemmelse med nærhedsprincippet; henviser i denne sammenhæng til de positive erfaringer med regulering på lokalt niveau baseret på principperne om gennemsigtighed, deltagelse, inklusion og god forvaltning generelt;
- 17 opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at sikre, at EU's lovgivning og politikker er fremtidssikrede og sikre retlig stabilitet og retssikkerhed for at frigøre det fulde

potentiale af deleøkonomi for arbejdstagere, virksomheder og borgere i EU, navnlig med hensyn til:

- a) at fastlægge sektorspecifikke kriterier og tærskler, hvor det er nødvendigt, og i disse definitioner sondre klart mellem begreberne "arbejde/tjenesteydelse", "arbejdstager" og "selvstændig erhvervsdrivende", "ikkeerhvervsmæssige peer-to-peer-aktivitet" og "leverandør af tjenesteydelser", aktiviteter (herunder ved omkostningsdeling) til "fortjeneste" og "almennyttige";
 - b) sikring af lige konkurrencevilkår for EU's virksomheder og borgere, navnlig ved at sikre anvendelse af bl.a. funktionelt ensartede retlige standarder for ensartede økonomiske aktører om forbrugerbeskyttelse, arbejdstagerrettigheder, overholdelsen af skattereglerne og gennemsigtighed;
 - c) åbning af ikkeeksklusive, eksperimenterende rum og fremme af digital konnektivitet og digitale færdigheder, støtte af europæiske iværksættere, nystartede virksomheder og incitamenter til industri 4.0, innovationscentre, virksomhedsklynger og virksomhedsvæksthuse; er af den opfattelse, at dette bør ske ved at gøre bedst mulig brug af den relevante lovgivning og uden at overregulere, samtidig med at medlemsstaternes beføjelser på området, herunder respekt for arbejdsmarkedets parter selvstændighed og national praksis og de retningslinjer, som blev udstukket af EF-Domstolen om begreberne "arbejde/tjenesteydelse", "arbejdstager" og "tjenesteyder", der minder om, at begrebet arbejdstager henhører under national kompetence;
18. understreger, kollaborative økonomier er et økosystem, der har behov for støtte til sin hurtigt voksende udvikling og udvidelse, og som er nødt til at forblive åben over for forskning, innovation og nye teknologier med henblik på at tiltrække investeringer; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at gøre fuld brug af de eksisterende finansielle instrumenter til at investere i kollaborative virksomheder og til at fremme initiativer til at lette adgangen til finansiering, navnlig for nystartede virksomheder, små og mellemstore virksomheder i hele EU's økonomi, via forskellige kanaler, såsom banker, offentlige midler, risikovillig kapital og crowdfunding;
19. understreger, at nationale og lokale bestemmelser, der ikke er berettigede og står i forhold til formålet, ikke blot udgør hindringer for det indre marked i strid med EU's lovgivning, men også en hindring for oprettelse og opskalering af nystartede virksomheder; opfordrer derfor Kommissionen til at håndhæve lovgivningen om det indre marked på en proaktiv måde;
20. fremhæver, at kollaborative økonomier får en stadig større betydning i energisektoren, hvilket giver forbrugere, producenter, enkeltpersoner og lokalsamfund mulighed for at engagere sig effektivt i flere decentrale faser af cyklussen for vedvarende energi, herunder egenproduktion og egetforbrug, lagring og distribution i overensstemmelse med EU's klima- og energimål;
21. slår til lyd for behandling af spektret som et fælles gode og tilskynder til, at der indføres innovative, brugerstyrede initiativer for at sætte skub i den kollaborative økonomi og deleøkonomien;
- 22 opfordrer Kommissionen til at støtte den økonomiske vækst i den kollaborative økonomi

gennem foranstaltninger, der tager sigte på at mindske den administrative byrde for privatpersoner og virksomheder uden at forskelsbehandle forskellige forretningsmodeller;

OPLYSNINGER OM VEDTAGELSE I RÅDGIVENDE UDVALG

Dato for vedtagelse	22.3.2017
Resultat af den endelige afstemning	+: 53 -: 4 0: 2
Til stede ved den endelige afstemning - medlemmer	Nikolay Barekov, Bendt Bendtsen, Xabier Benito Ziluaga, José Blanco López, Cristian-Silviu Buşoi, Reinhard Bütikofer, Jerzy Buzek, Angelo Ciocca, Edward Czesak, Pilar del Castillo Vera, Fredrick Federley, Ashley Fox, Adam Gierek, András Gyürk, Rebecca Harms, Eva Kaili, Kaja Kallas, Krišjānis Kariņš, Seán Kelly, Peter Kouroumbashev, Zdzisław Krasnodębski, Miapetra Kumpula-Natri, Janusz Lewandowski, Paloma López Bermejo, Edouard Martin, Dan Nica, Angelika Niebler, Morten Helveg Petersen, Michel Reimon, Herbert Reul, Paul Rübig, Massimiliano Salini, Algirdas Saudargas, Neoklis Sylikiotis, Dario Tamburrano, Evžen Tošenovský, Claude Turmes, Vladimir Urutchev, Kathleen Van Brempt, Henna Virkkunen, Martina Werner, Lieve Wierinck, Anna Záborská, Flavio Zanonato, Carlos Zorrinho
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere	Mario Borghezio, Soledad Cabezón Ruiz, Jens Geier, Françoise Grossetête, Benedek Jávor, Constanze Krehl, Olle Ludvigsson, Sofia Sakorafa, Anne Sander, Maria Spyrali, Marco Zullo
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere (forretningsordenens art. 200, stk. 2)	Isabella Adinolfi, Arndt Kohn, Pavel Poc

ENDELIG AFSTEMNING VED NAVNEOPRÅB I RÅDGIVENDE UDVALG

53	+
ALDE	Fredrick Federley, Kaja Kallas, Morten Helveg Petersen, Lieve Wierinck
ECR	Nikolay Barekov, Edward Czesak, Ashley Fox, Zdzisław Krasnodębski, Evžen Tošenovský
EFDD	Isabella Adinolfi, Dario Tamburrano, Marco Zullo
EPP	Bendt Bendtsen, Jerzy Buzek, Cristian-Silviu Buşoi, Françoise Grossetête, András Gyürk, Krišjānis Kariņš, Seán Kelly, Janusz Lewandowski, Angelika Niebler, Herbert Reul, Paul Rübig, Massimiliano Salini, Anne Sander, Algirdas Saudargas, Maria Spyrali, Vladimir Urutchev, Henna Virkkunen, Anna Záborská, Pilar del Castillo Vera
S&D	José Blanco López, Soledad Cabezón Ruiz, Jens Geier, Adam Gierek, Eva Kaili, Arndt Kohn, Peter Kouroumbashev, Constanze Krehl, Miapetra Kumpula-Natri, Olle Ludvigsson, Edouard Martin, Dan Nica, Pavel Poc, Kathleen Van Brempt, Martina Werner, Flavio Zanonato, Carlos Zorrinho
VERTS/ALE	Reinhard Bütikofer, Rebecca Harms, Benedek Jávor, Michel Reimon, Claude Turmes

4	-
GUE/NGL	Xabier Benito Ziluaga, Paloma López Bermejo, Sofia Sakorafa, Neoklis Sylikiotis

2	0
ENF	Mario Borghezio, Angelo Ciocca

Tegnforklaring:

+ : for

- : imod:

0 : hverken/eller

11.4.2017

UDTALELSE FRA TRANSPORT- OG TURISMEUDVALGET

til Udvalget om det Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse

om en europæisk dagsorden for den kollaborative økonomi
(2017/2003(INI))

Ordfører for udtalelse: Merja Kyllönen

FORSLAG

Transport- og Turismeudvalget opfordrer Udvalget om det Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse, som er korresponderende udvalg, til at optage følgende forslag i det beslutningsforslag, det vedtager:

1. glæder sig over fremkomsten af den kollaborative økonomi inden for transport- og turisme- samt restaurant- og hoteltjenestesektoren og anerkender, at den kollaborative økonomi med en passende enkel og klar reguleringsramme rummer potentiale for, at:
 - a) der skabes flere valgmuligheder, økonomisk overkommelighed og mere varierede tjenester til kunder, idet såvel efterspørgsel som udbud øges og diversificeres
 - b) der sættes skub i nye former for udvekslingsamarbejde mellem EU's borgere, samt at der skabes økonomisk vækst, beskæftigelse og muligheder for iværksættere, særligt for små og mellemstore virksomheder over hele Europa;
 - c) der forekommer en positiv indvirkning på personer med handicaps mobilitet og på den aktive fremme af bæredygtige mobilitetsformer;
 - d) inklusionen af personer, der traditionelt har været holdt ude af arbejdsmarkedet, forbedres
2. anerkender de positive effekter, som den kollaborative økonomi har haft på den hurtigt voksende turistsektor, hvilket har fremmet individets muligheder og lokaløkonomierne og givet værktøjer til bedre at reagere på efterspørgsel, for eksempel i perioder, hvor efterspørgslen er størst, og i afsidesliggende områder, og som også har afspejlet forskellige præferencer hos de rejsende, særligt dem med lavindkomst; bemærker, at kundernes tilfredshed med turisttjenester i den kollaborative økonomi er meget høj; mener, at den kollaborative økonomi bør indarbejdes fuldt ud i EU's turismepolitik; understreger behovet for at fremme en udbytterig sameksistens mellem traditionelle

turisttjenester og den kollaborative økonomi;

3. opfordrer indtrængende Kommissionen til at foreslå passende foranstaltninger til at tackle de udfordringer, der opstår, når EU's forbrugere anvender onlineplatforme, hvis hovedkvarter ligger uden for EU, i en ikke-europæisk kulturel og reguleringsmæssig sammenhæng, navnlig med hensyn til databeskyttelse, sundhed og sikkerhed, beskatning og arbejdsmarkedsret;
4. minder om, at peer-to-peer-indkvartering ifølge Kommissionens skøn er den største sektor i den kollaborative økonomi målt på grundlag af den handel, som den giver anledning til, mens peer-to-peer-transport er den største målt på platformens indtægter;
5. understreger, at boligdeling i turismesektoren er en rigtig god måde at anvende ressourcer og underudnyttede lokaler på, navnlig i områder, der ikke normalt nyder godt af turisme;
6. fordømmer i denne henseende, at en række offentlige myndigheder har indført regler, som søger at begrænse udbuddet af overnatningssteder via den kollaborative økonomi;
7. glæder sig over de muligheder, som den kollaborative økonomi giver med hensyn til fleksible arbejdstider, som passer til andre forpligtelser, hvilket bidrager til at bringe mennesker, der er uden for arbejdsmarkedet, tilbage i beskæftigelse;
8. bemærker, at medlemsstaternes svar på udviklingen af kollaborative forretningsmodeller hidtil har været meget uensartet, hvilket skaber usikkerhed og i nogle tilfælde åbner op for protektionistiske foranstaltninger; hilser i denne forbindelse Kommissionens meddelelse om en europæisk dagsorden for den kollaborative økonomi velkommen, men beklager, at den ikke bestræber sig på at skabe en klar harmoniseret lovramme for den kollaborative økonomi i hele Den Europæiske Union og undersøge, hvordan den nuværende lovgivning imødekommer den kollaborative økonomis behov; minder derfor om behovet for en dybgående analyse (der omfatter de makroøkonomiske, sociale og miljømæssige indvirkninger, som den kollaborative økonomi har), der, om nødvendigt, senest i 2018 efterfølges af, at Kommissionen tager de passende lovgivningsmæssige tiltag
9. understreger behovet for harmonisering mellem den kollaborative økonomi og de traditionelle økonomiske former inden for områderne uddannelse, faglige kvalifikationer og skattemæssige og sociale forpligtelser;
10. beklager, at den gældende lovgivning, særligt Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/31/EF af 8. juni 2000 om visse retlige aspekter af informationssamfundstjenester, navnlig elektronisk handel, i det indre marked¹ og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EC af 12. december 2006 om tjenester i det indre marked² ikke gennemføres korrekt; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at sikre, at den lovgivning, der finder anvendelse på kollaborative økonomiske modeller, ikke er i strid med EU-retten og principperne for det indre marked;
11. påpeger, at den kollaborative økonomi yder et væsentligt bidrag til turist- og

¹ EFT L 178 af 17.7.2000, s. 1.

² EFT L 376 af 27.12.2006, s. 36.

transportsektorenes bæredygtighed ved at gøre det muligt at optimere de eksisterende ressourcer ved hjælp af underudnyttede aktiver og udvikle nye tjenester og produkter uden omfattende investeringer; påpeger desuden, at den tilskynder borgerne til at deltage i disse sektorer og bidrager til at sikre, at fordelene ved turisme spredes over alle regioner, herunder regionerne i den yderste periferi, bjergområder og landområder;

12. understreger, at en reguleringsramme inden for den kollaborative økonomi fortrinsvis bør være sektorbaseret og stræbe efter at sætte forbrugeren i centrum for aktiviteterne, skabe fælles spilleregler, fremme innovationer og bidrage til den generelle udvikling og opfyldelse af EU's transportpolitiske mål såsom dekarbonisering af transportsektoren, reduktion af luftforurenende stoffer og støj, territorial samhørighed, økonomisk overkommelighed, tilgængelighed og sikkerhed; understreger, at spørgsmålene knyttet til forbrugerbeskyttelse, ansvarsfordeling, overholdelse af skattereglerne, forsikringsordninger, social beskyttelse af arbejdstagere (både ansatte og selvstændige), handicappedes rettigheder og databeskyttelse er de mest presserende og opfordrer derfor Kommissionen og medlemsstaterne til at styrke den nuværende lovgivning samt, om nødvendigt, fremsætte nye lovforslag, der bygger på korrekte vurderinger; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til på grundlag af forbedrede foranstaltninger at koordinere initiativerne og bedste praksisser i forbindelse med den kollaborative økonomi med henblik på at fremme denne sektors positive udvikling i Europa;
13. forventer, at Kommissionen tilvejebringer yderligere vejledning til medlemsstaterne for at undgå splittelse og opmuntre medlemsstaterne til at dele bedste praksisser og mindske den lovgivningsmæssige byrde; understreger, at den kollaborative økonomi i mange tilfælde anvender selvregulerende foranstaltninger og fremmer anvendelsen af mekanismer, der styrker tilliden blandt forbrugere; understreger, at en reguleringsramme bør være dækkende (ved at der tages hensyn til, hvorvidt tjenesteydelserne leveres af fagfolk eller ligestillede) og ikke bør hæmme innovation ved at skabe byrdefulde hindringer for iværksætteri i EU;
14. bemærker, at den kollaborative økonomi med sine fordele og ulemper også udgør en udfordring for arbejdsmarkedet, beskæftigelsesprogrammer og iværksætteri; opfordrer medlemsstaterne til at skabe nye arbejdspladser og gode indtægtsmuligheder inden for den kollaborative økonomi, idet der tages hensyn til dem, der traditionelt set har stået uden for arbejdsmarkedet, og idet fair arbejdsvilkår og -forhold og overholdelsen af arbejdstageres rettigheder sikres; opfordrer til, at alle aktører samarbejder og påtager sig deres ansvar sideløbende med, at der om nødvendigt iværksættes regulerende indgreb; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at vurdere, om den kollaborative økonomi er ordentligt dækket af rammerne for social sikring;
15. understreger, at den økonomiske model for kollaborative økonomier er baseret på brugernes tillid, især for så vidt angår kommentarer på internettet; understreger betydningen af at give brugere adgang til pålidelige og rimelige oplysninger om kvaliteten af de tjenesteydelser, der tilbydes på kollaborative platforme;
16. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at sikre retfærdighed og gennemsigtighed mellem dem, der arbejder inden for den kollaborative økonomi og de traditionelle erhvervsdrivende, og til at sikre et højt forbrugerbeskyttelsesniveau, især for så vidt angår aspekter, der vedrører sikkerhed, sundhed, beskyttelse af privatlivets fred og

præcise oplysninger;

17. minder om kollaborative økonomiske modellers potentiale for at forbedre transportsystemets effektivitet og ved at anvende allerede eksisterende ressourcer at gøre afsidesliggende områder mere tilgængelige og begrænse uønskede eksterne virkninger ved trafik såsom trængsel og emissioner; opfordrer de relevante myndigheder til fremme den udbytterige sameksistens mellem kollaborative transporttjenester og det konventionelle transportsystem, herunder på områderne lokal mobilitetsplanlægning, information og billetsystemer, og til at undgå administrative systemer eller lovgivningsforanstaltninger, som kan føre til, at kollaborative transporttjenester udelukkes fra transportplanlægning og -operationer, med henblik på at muliggøre etableringen af uhindrede, fuldstændige dør til dør-rejsekæder og fremme bæredygtig mobilitet; understreger, at kombinationen af den kollaborative økonomi og offentlige transport giver rig mulighed for at forbinde mennesker og områder, navnlig med hensyn til at forbinde områder, der tidligere har været dårligt forbundet;
18. understreger, at trådløse net og faste forbindelser med høj hastighed i overensstemmelse med den bredere digitalisering af Europas transporttjenester er af afgørende betydning for den videre udvikling af den kollaborative økonomi;
19. opfordrer til, at de betingelser, der gælder for uafhængige tjenesteydelser i de regulerede sektorer såsom persontransport ad vej i byer og mellem byer ændres med henblik på at etablere en fælles reguleringsramme, som kombinerer betingelserne for adgang til erhvervet i overensstemmelse med EU-retten med en ordning, der sikrer et kontinuerligt og stabilt udbud af tjenester, så man undgår situationer med illoyal konkurrence;
20. mener, at de kollaborative forretningsmodeller er en vigtig ressource for en bæredygtig udvikling af konnektiviteten i perifere områder, bjergområder og landområder, selv om disse områder ikke naturligt bidrager til udviklingen af den kollaborative økonomi;
21. glæder sig over, at den digitale revolution har muliggjort problemfri multimodal billettering og multimodale rejser i en samlet rejse for transportbrugerne med apps til brug i den kollaborative økonomi;
22. opfordrer Kommissionen til at integrere den kollaborative økonomi i sit arbejde med nye teknologier i transportsektoren (tilkoblede køretøjer, selvkørende biler og integreret digital billettering, intelligente transportsystemer) på grund af dens stærke vekselvirkninger og naturlige synergier;
23. understreger det væsentlige bidrag, som den kollaborative økonomi yder til sikkerhed på transportområdet (klar identifikation af parterne, gensidig evaluering, betroede tredjeparter, kontrol af specifikationer);
24. påpeger, at den kollaborative økonomis store mangfoldighed, produkter og tjenester i forskellige sektorer gør det vanskeligt at klassificere aktiviteterne; understreger dog behovet for i EU-terminologi klart at skelne mellem formidlingsplatforme, der ikke skaber nogen fortjeneste for deres brugere, og dem, der forbinder en tjenesteudbyder (for vindings skyld) og en kunde, med eller uden et arbejdsgiver/arbejdstager-forhold mellem tjenesteudbyderen og platformen, med henblik på at gøre det lettere for alle parter at overholde deres skattemæssige og sociale forpligtelser og at sikre beskyttelse af

forbrugeren; opfordrer desuden Kommissionen til at afklare EU-terminologien vedrørende kørselsordnings-, fælleskørsels- og samkørselstjenester for at sikre, at de klassificeres på passende måde inden for EU-transportpolitik; opfordrer Kommissionen til om nødvendigt at fremsætte forslag til at tilpasse Unionens lovgivning; opfordrer Kommissionen til at iværksætte en undersøgelse af tærsklers rolle i den kollaborative økonomi og om behovet for at standardisere de procedurer, der er nødvendige for at kunne udføre et erhverv;

25. opfordrer medlemsstaterne til at fastsætte foranstaltninger og oprette udvekslingsordninger om bedste skattepraksis og reducere muligheden for økonomiske gråzoneaktiviteter og skatteunddragelse i forbindelse med kollaborative økonomiske tjenester; understreger betydningen af kollaborative platformes potentiale for at forbedre skattegennemsigtighed ved at bruge elektroniske betalingsmetoder og tilskynder desuden til udvikling af passende avancerede skattebetalingsløsninger i den kollaborative økonomi, uden at der skabes unødige hindringer; opfordrer medlemsstaterne til at præcisere, hvad de forstår ved skattepligtig indkomst og skattefrie aktiviteter såsom omkostningsdeling og minder om, at skat bør betales, og sociale beskyttelsesforpligtelser overholdes i overensstemmelse med den nationale lovgivning der, hvor indtjeningen foregår;
26. opfordrer til, at der sikres uhindret adgang for at sikre, at ældre og personer med handicap også kan have adgang til at bruge de forskellige ressourcer, der er til rådighed i den kollaborative økonomi;
27. glæder sig over, at formidlingsplatformene har skabt en ny markedsdynamik ved at udfordre hinanden, de etablerede aktører og de korporative strukturer og ved at underminere de eksisterende monopoler og forhindre nye; anerkender dog, at uden egnede og klare juridiske rammer kan der være en potentiel risiko for, at formidlingsplatforme får en dominerende markedsposition og herved skader det økonomiske økosystems diversitet; beder derfor medlemsstaterne og Kommissionen om at overvåge markedsudviklingen og de økonomiske og sociale konsekvenser for at afhjælpe tydelige markedssvigt og efter behov foreslå foranstaltninger til at sikre europæiske virksomheders konkurrenceevne på det europæiske marked og skabe gunstige markedsbetingelser for mikrovirksomheder og for små og mellemstore virksomheder;
28. bemærker, at digitaliseringen og fri udveksling af oplysninger er et af de væsentligste redskaber i forbindelse med reformen af transport- og turistsektorerne og erkender betydningen af ejerskab og adgang til data; opfordrer derfor Kommissionen til snarest at offentliggøre en køreplan for frigivelsen af offentligt finansierede transportdata og harmoniserede standarder med henblik på at styrke dataintensive innovationer og levering af nye tjenester; understreger, at det er vigtigt at garantere fri udveksling af data, dataportabilitet og interoperabilitet mellem markedsplatformene;
29. anerkender den rolle, som de kollaborative platformes selvstyringskapacitet kan spille i mindskelsen af de problemer, der skyldes asymmetrisk information, og i at afhjælpe andre markedssvigt; understreger, at den kollaborative økonomi i mange tilfælde anvender selvregulerende foranstaltninger og fremmer anvendelsen af mekanismer, der styrker tilliden blandt forbrugerne; beder Kommissionen, medlemsstaterne og de lokale myndigheder om at udforske mulighederne for at fremme fri udveksling af oplysninger

ved at muliggøre en administrativ fritagelse for reglerne for de virksomheder, der leverer tilstrækkelige oplysninger til, at opfyldelsen af de offentlige politiske målsætninger kan overvåges ; understreger behovet at støtte den økonomiske vækst i den kollaborative økonomi gennem foranstaltninger, der tager sigte på at mindske den administrative byrde for privatpersoner og virksomheder og sikre adgang til finansiering, herunder crowdfunding;

30. understreger, selv om onlineformidlere begge skal overholde al EU-lovgivning, bl.a. hvad angår forbrugerbeskyttelse og konkurrence, at safe harbour-princippet med hensyn til udbydernes erstatningsansvar er afgørende for beskyttelsen af internettets åbenhed, grundlæggende rettigheder, retssikkerhed og innovation i transportsektoren;
31. støtter en hurtig udvikling af den kollaborative økonomi og opfordrer Kommissionen til at gennemføre undersøgelser, der omhandler markedsdynamikken og vurderer de økonomiske og sociale konsekvenser af den kollaborative økonomi i turist- og transportsektorerne;
32. mener, at nystartede virksomheder i turisme- og transportsektorerne bør støttes, især gennem uddannelse; understreger nødvendigheden af en specifik uddannelse for at give fagfolk mulighed for at udvikle e-færdigheder, der er rettet mod kollaborative økonomiske modeller, idet der tages hensyn til nye krav og forbrugernes forventninger;
33. opfordrer Kommissionen, medlemsstaterne og lokale myndigheder til at samarbejde med den kollaborative økonomis relevante repræsentanter, tjenestebrugere- og udbydere og, hvor det er relevant, med NGO'er og fagforeninger, at indgå i dialog med interessenter og engagere sig i procedurer for konsekvensanalyse med henblik på at sikre ordentlig integration og udvikling af mulighederne for den kollaborative økonomis tjenester; opfordrer i denne sammenhæng Kommissionen til at bruge en række workshoper, som GD GROW afholdt om kortfristede indkvarteringstjenester, som eksempel med henblik på at lette udvekslingen mellem repræsentanter for nationale institutioner, EU-institutioner, erhvervslivet og civilsamfundet og yde vejledning til brug ved nationale forskrifter på basis af bedste praksis inden for kollaborative transporttjenester om forhold som forbedring af markedsadgangen, mobilitet i byerne eller gennemsigtighed på skatteområdet;

OPLYSNINGER OM VEDTAGELSE I RÅDGIVENDE UDVALG

Dato for vedtagelse	11.4.2017
Resultat af den endelige afstemning	+: 39 -: 7 0: 0
Til stede ved den endelige afstemning - medlemmer	Daniela Aiuto, Lucy Anderson, Inés Ayala Sender, Georges Bach, Izaskun Bilbao Barandica, Deirdre Clune, Michael Cramer, Luis de Grandes Pascual, Andor Deli, Isabella De Monte, Ismail Ertug, Jacqueline Foster, Dieter-Lebrecht Koch, Merja Kyllönen, Miltiadis Kyrkos, Bogusław Liberadzki, Peter Lundgren, Marian-Jean Marinescu, Cláudia Monteiro de Aguiar, Jens Nilsson, Markus Pieper, Salvatore Domenico Pogliese, Tomasz Piotr Poręba, Gabriele Preuß, Christine Revault D'Allonnes Bonnefoy, Dominique Riquet, Massimiliano Salini, David-Maria Sassoli, Claudia Schmidt, Claudia Țapardel, Keith Taylor, Pavel Telička, István Ujhelyi, Peter van Dalen, Wim van de Camp, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Janusz Zemke, Roberts Zīle, Kosma Zlotowski, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere	Jakop Dalunde, Kateřina Konečná, Matthijs van Miltenburg, Henna Virkkunen
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere (forretningsordenens art. 200, stk. 2)	John Stuart Agnew, Jiří Maštálka

ENDELIG AFSTEMNING VED NAVNEOPRÅB I RÅDGIVENDE UDVALG

39	+
ALDE	Izaskun Bilbao Barandica, Dominique Riquet, Pavel Telička, Matthijs van Miltenburg
EFDD	Daniela Aiuto
GUE/NGL	Kateřina Konečná, Merja Kyllönen, Jiří Maštálka
EPP	Georges Bach, Deirdre Clune, Andor Deli, Dieter-Lebrecht Koch, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Marian-Jean Marinescu, Cláudia Monteiro de Aguiar, Markus Pieper, Salvatore Domenico Pogliese, Massimiliano Salini, Claudia Schmidt, Henna Virkkunen, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Luis de Grandes Pascual, Wim van de Camp
S&D	Lucy Anderson, Inés Ayala Sender, Isabella De Monte, Ismail Ertug, Miltiadis Kyrkos, Bogusław Liberadzki, Jens Nilsson, Gabriele Preuß, Christine Revault D'Allonnes Bonnefoy, David-Maria Sassoli, Claudia Tapardel, István Ujhelyi, Janusz Zemke
VERTS/ALE	Michael Cramer, Jakop Dalunde, Keith Taylor

7	-
EKR	Jacqueline Foster, Tomasz Piotr Poręba, Roberts Zile, Kosma Zlotowski, Peter van Dalen
EFDD	Peter Lundgren, John Stuart Agnew

0	0
---	---

Symbolforklaring:

+ : for

- : imod

0 : hverken/eller

OPLYSNINGER OM VEDTAGELSE I KORRESPONDERENDE UDVALG

Dato for vedtagelse	3.5.2017
Resultat af den endelige afstemning	+ : 31 - : 1 0 : 3
Til stede ved den endelige afstemning - medlemmer	Dita Charanzová, Carlos Coelho, Sergio Gaetano Cofferati, Daniel Dalton, Nicola Danti, Dennis de Jong, Vicky Ford, Evelyne Gebhardt, Sergio Gutiérrez Prieto, Liisa Jaakonsaari, Philippe Juvin, Antonio López-Istúriz White, Morten Løkkegaard, Eva Maydell, Marlene Mizzi, Jiří Pospíšil, Marcus Pretzell, Virginie Rozière, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Olga Sehnalová, Jasenko Selimovic, Igor Šoltes, Ivan Štefanec, Catherine Stihler, Róza Gräfin von Thun und Hohenstein, Mihai Țurcanu, Anneleen Van Bossuyt, Marco Zullo
Til stede ved den endelige afstemning – stedfortrædere	Edward Czesak, Roberta Metsola, Julia Reda, Lambert van Nistelrooij
Til stede ved den endelige afstemning – stedfortrædere (forretningsordenens art. 200, stk. 2)	Isabella De Monte, Angélique Delahaye

ENDELIG AFSTEMNING VED NAVNEOPRÅB I KORRESPONDERENDE UDVALG

31	+
ECR	Edward Czesak, Daniel Dalton, Vicky Ford, Anneleen Van Bossuyt
EFDD	Marco Zullo
GUE/NGL	Dennis de Jong
PPE	Carlos Coelho, Angélique Delahaye, Philippe Juvin, Antonio López-Istúriz White, Eva Maydell, Roberta Metsola, Jiří Pospíšil, Andreas Schwab, Ivan Štefanec, Róza Gräfin von Thun und Hohenstein, Mihai Turcanu, Lambert van Nistelrooij
S&D	Sergio Gaetano Cofferati, Nicola Danti, Isabella De Monte, Evelyne Gebhardt, Sergio Gutiérrez Prieto, Liisa Jaakonsaari, Marlene Mizzi, Virginie Rozière, Christel Schaldemose, Olga Sehnalová, Catherine Stihler
VERTS/ALE	Julia Reda, Igor Šoltes

1	-
ENF	Marcus Pretzell

3	0
ALDE	Dita Charanzová, Morten Løkkegaard, Jasenko Selimovic

Tegnforklaring:

+ : for

- : imod

0 : hverken/eller